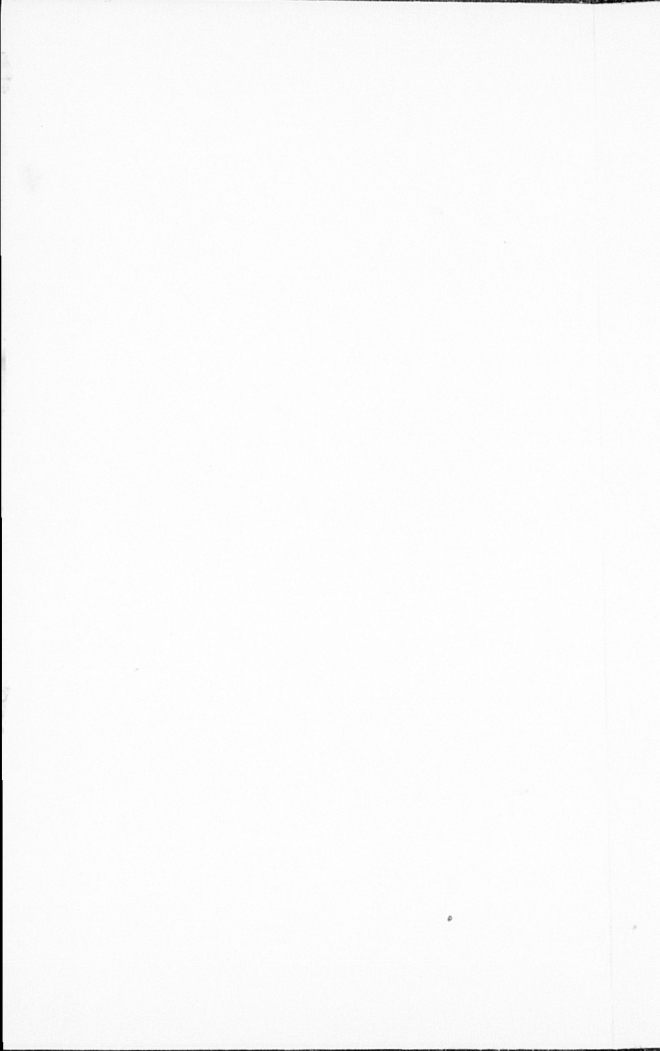

466

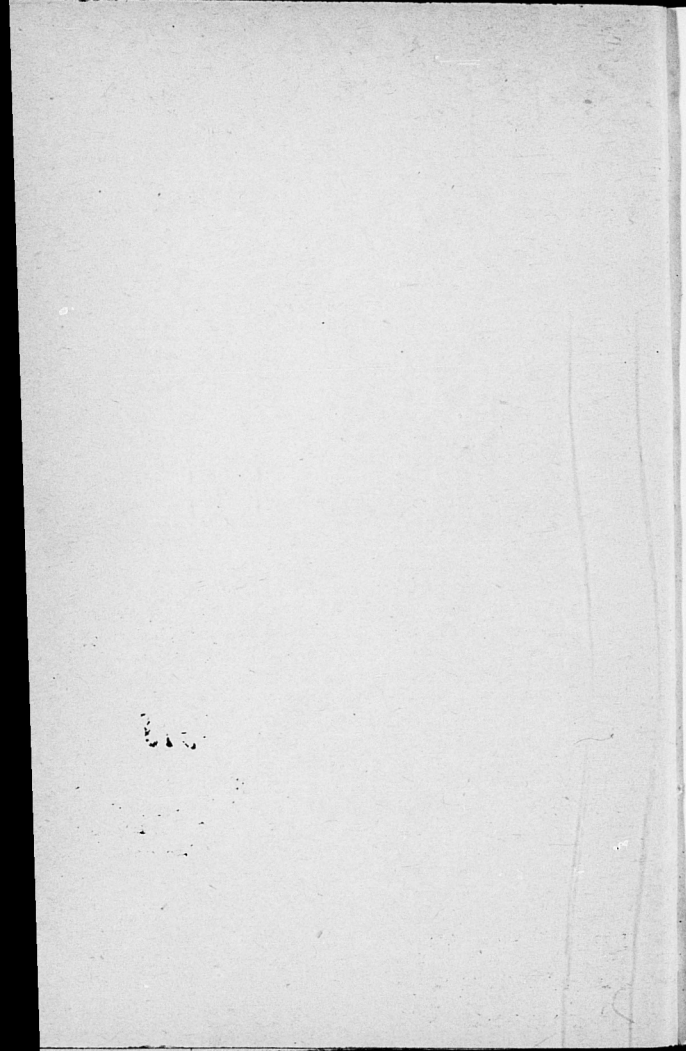
PER
Vak 164

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page, running vertically along the right edge.

6.2.10

Per 164
466

CEREMONIEBOEKJE

voor de

INLEIDING, KLEEDING, PROFESSIE

en

VIERING VAN 'T VIJFTIGJARIG JUBILÉ

VAN DE

RELIGIEUZE ZUSTERS

DER

Allerh. Maagd en Moeder Gods Maria van den Berg Carmel,

van de Duitsch-Hollandsche Provincie.

Op nieuw herzien en uitgegeven volgens de verordening
van het Eerw. Definitorium in het eerste Provin-
ciaal Capittel van voornoemde Provincie.

Drukkerij van F. SCHOTH,
Boxmeer.

Liturgische Vereeniging
Aartsbisdom UTRECHT
Volgnummer Bibliotheek

2049 D/144

Juxta praescriptum Ven. Definitorii
Capituli Provincialis hoc anno Boxme-
rae celebrati.

REIMPRIMATUR.

BOXMERAЕ, 1 Nov. 1882.

Fr. Bonav. van der Velden,

Provincialis ordinis FF.

B. V. M. de monte Carmelo.

MANIER

van de Bruid

in te leiden in het Slot des Kloosters.

Op den gestelden dag, waarop de Bruid in het Slot komt, wordt daartoe in de Kerk bijtijds een knielbankje met een tapijt en twee kussens bereid, teweten een, waarop zij knielt, en een, dat men boven op het knielbankje legt, met een kruisbeeld er op.

Het uur daar zijnde komt de Bruid, behoorlijk opgeschikt volgens haren staat, en knielt neder op gezegde knielbank; en de Eerw. Pater Confessor, of degene, die

de plechtigheid verricht, leest dan, of zingt voor haar de Mis van den H. Geest, naar gelang het Officie van den dag zulks vereischt, en goed gevonden wordt door den Eerw. P. Confessor en de Oversten van het klooster.

Onder deze Mis communiceert de Bruid.

Na de Mis gaat de priester naar het sacristij, en legt daar alleen het kasuifel en den manipel af, en komt dan wederom naar de Kerk; en zijne eerbewijzing aan den voet van het altaar gedaan hebbende, gaat hij naar de Bruid, en onder het zeggen van het Vers: „Haec accipiet benedictionem * a Domino”, geeft hij haar het kruisbeeld in de rechter hand, terwijl het koor antwoordt met het Resp. „Et misericordiam a Deo salutari suo”. Onmiddelijk daarna zegt de priester de volgende oratie, waar-

in hij aan de Bruid haren nieuwen naam (en toenaam) van de Religie geeft:

OREMUS.

„ Domine Deus coelestium be-
„ nedictionum largus infusor, qui
„ manum tuam aperis, et imples
„ omne animal benedictione, effun-
„ de, quaesumus, benedictionum
„ tuarum efficacissimam abundan-
„ tiam super hanc creaturam tuam
„ (Annam a S. Josepho *bij voor-*
„ *beeld*) sanguine Jesu Christi Fi-
„ lii tui Domini nostri redemptam,
„ et ipsam, quam ex numero gre-
„ gis tui bonus Pastor eligere, et
„ ad perpetuae virginitatis propo-
„ situm concipiendum allicere dig-
„ natus es, benedic † et sanctifica
„ †, ne ulla in ea potestas inimici
„ remaneat, aut terror aliquis, sive
„ infestatio, sed tuae protectionis
„ scuto eam circumcinge, et da si-

„gnum in faciem ejus, ut inimici
„visibiles et invisibiles illud vi-
„dentes timeant, cognoscentes con-
„tremiscant, et intelligentes mys-
„terium paveant, confundantur,
„fugiant, et recedant: ut haec
„creatura tua, benedictionis † gra-
„tia confirmata, liberius scrutetur
„mandata tua, et exerceatur
„in justificationibus tuis semper,
„per te Deum rerum omnium, cui
„benedictio competit, et claritas,
„et sapientia, et gratiarum actio,
„honor, virtus, et fortitudo in sae-
„cula saeculorum. R. Amen.”

Dit gedaan zijnde staat de Bruid op, en de priester geeft haar het einde van zijne stoel in de linker hand, en de eerbewijzing aan den Bruidegom harer ziel, met Zijne Godheid en Menschheid in het tabernakel tegenwoordig, gedaan hebbende, heft de priester al lezende of al zingende de Antiphoon

aan: „in domum Domini” (zie blz. 50): waarna de Cantricen terstond den hier volgenden 121sten Psalm van David: „Laetatus sum” beginnen te lezen of te zingen, die door het koor tot het einde toe vervolgd wordt met „Gloria Patri”.

„Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: * in domum Domini ibimus.

„Stantes erant pedes nostri, * in atriis tuis Jerusalem.

„Jerusalem quae aedificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in idipsum.

„Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, * testimonium Israel ad confitendum nomini Domini.

„Quia illic sederunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

„Rogate quae ad pacem sunt Jerusalem: * et abundantia diligentibus te.

„Fiat pax in virtute tua: * et
„abundantia in turribus tuis.

„Propter fratres meos, et pro-
„ximos meos: * loquebar pacem
„de te.

„Propter domum Domini Dei
„nostri: * quaesivi bona tibi. Glo-
„ria Patri”.

Intusschen gaat de priester met de Bruid naar de deur van het Slot, alwaar de Eerw. Mater met de Suppriorin en de Clavariae, terwijl de andere Religieuzen met gezegden Psalm in het koor voortgaan, haar van binnen te gemoet komen, en de Eerw. Mater de deur open doende, valt de Bruid op den drempel op hare knieën: en als de geheele Psalm „Laetatus sum” uit is, hervatten de Cantricen de Antiphoon: „in domum Domini”, en het koor eindigt dezelve, zeggende: „Laetantes ibimus”. Daarna volgt „Kyrie eleison, Christe elei-

son, Kyrie eleison", met den „Pa-
ter noster", dien men op de gewo-
ne wijze al buigende en stil leest.

Op het einde zegt de priester
de hier volgende Verzen, die door
het koor beantwoord worden, en
daarna de Oraties.

„ V. Et ne nos inducas * in tenta-
„ tionem.

„ R. Sed libera nos * a malo.

„ V. Dominus custodiat introitum
„ tuum * et exitum tuum.

„ R. Ex hoc nunc * et usque in
„ saeculum.

„ V. Salvam fac famulam tuam (An-
„ nam) *of zoo zij genoemd is met*
den naam van de Religie.

„ R. Deus meus * sperantem in te.

„ V. Mitte ei Domine * auxilium
„ de sancto.

„ R. Et de Sion * tuere eam.

„ V. Nihil proficiat inimicus * in ea.

„ R. Et filius iniquitatis * non ap-
„ ponat nocere ei. 1*

„ V. Domine exaudi * orationem
„ meam.

„ R. Et clamor meus * ad te veniat.

„ V. Dominus * vobiscum.

„ R. Et cum * spiritu tuo.

OREMUS.

„ Suscipiat te Deus in numero
„ Fidelium suorum, sicut nos, li-
„ cet indigni, te suscipimus in ora-
„ tionibus nostris: concedat tibi
„ Deus per Unigenitum suum, Me-
„ diatorem Dei et hominum, tem-
„ pus bene vivendi, locum bene a-
„ gendi, constantiam bene perseve-
„ randi, et gratiam ad aeternae vi-
„ tae haereditatem feliciter perve-
„ niendi: et sicut nos hodie frater-
„ na charitas spiritualiter jungit in
„ terris, ita Divina pietas, quae di-
„ lectionis est auctrix et amatrix,
„ nos cum fidelibus suis conjungere
„ dignetur in coelis, per eundem
„ Christum Dominum nostrum. R.
„ Amen.

OREMUS.

„Adesto, Domine, supplicatio-
„nibus nostris, et hanc famulam
„tuam N. quam sacrae nostrae Re-
„ligioni sociamus, perpetua tribue
„firmitate corroborari, et perseve-
„ranti proposito in omni sancti-
„tate tibi valeat famulari.

„Protege, Domine, famulam
„tuam subsidiis pacis, et Beatae
„Mariae semper Virginis patroci-
„niis confidentem, a cunctis hosti-
„bus redde securam.

„Benedicat † te Conditor coeli
„et terrae Deus omnipotens, qui
„te eligere dignatus est ad Beatis-
„simae Mariae Virginis de Monte
„Carmeli Religionem, quam pre-
„camur, ut in hora obitus tui con-
„terat caput serpentis, qui tibi est
„adversarius, ut tandem tamquam
„victrix palmam et coronam sem-
„piternae haereditatis consequaris.

„Exaudi nos, Domine Sancte

„ Pater omnipotens aeterne Deus,
„ et mittere digneris sanctum An-
„ gelum tuum de coelis, qui cus-
„ todiat, foveat, protegat, et de-
„ fendat omnes habitantes in hoc
„ habitaculo. Per Christum Domi-
„ num nostrum. R. Amen.”

Hierna geeft hij aan de Bruid den zegen met deze woorden: „ Be-
„ nedictio † Dei Omnipotentis Pa-
„ tris et Filii et Spiritus Sancti des-
„ cendat super te, et maneat sem-
„ per”, waarop het koor antwoordt:
„ Amen”. Dan geeft de Eerw. Mater aan de Bruid een teeken van op te staan, en dit geschied zijnde zegt de priester het Vers: „ Quae paratae erant * intraverunt cum eo ad nuptias”, terwijl zij intusschen binnen gaat, en de Eerw. Mater de deur toedoende, antwoorden de Religieuzen op het koor met het Responsorium: „ Et clausa est * janua”. En terwijl men met de

Bruid naar het koor gaat, keert de priester naar het Altaar terug; en als hij aan het Altaar en de Bruid op het koor gekomen is, gaat deze op een kussen in het midden knielen, en dan begint de priester al knielende den „Veni Creator Spiritus” te zingen, op den gewonen toon van de Terts op Pinksterdag en Octaaf, en het koor zingt dit Vers verder al knielende uit, en staat dan op om de rest van dien lofzang al staande te zingen volgens gewoonte, terwijl de Bruid intusschen steeds blijft knielen.

Nadat hij geëindigd is, zingt de priester het Vers: „Emitte Spiritum tuum * et creabuntur”, en het koor antwoordt R. „Et renovabis * faciem terrae”; waarop de priester sluit met de Oratie:

OREMUS.

„Deus qui corda fidelium Sancti

„ Spiritus illustratione docuisti , da
„ nobis in eodem Spiritu recta sa-
„ pere , et de ejus semper consola-
„ tione gaudere. Per Christum Do-
„ minum nostrum”. En het koor
geantwoord hebbende: „ Amen ”,
komt hij naar de traliën , en houdt
daar eene kleine toepasselijke op-
wekking. En daarmede wordt de
Inleiding geëindigd , en aan de
Bruid de Doek aangespeld door
de Eerw. Mater en de Moeder No-
vicenmeesteres.

MANIER

VAN DE

Kleeding der Religieuzen.

Nadat onze Scholieren genoegzaam zullen beproefd en geoefend zijn en de dag der *Kleeding* bepaald, en alles daartoe gereed gemaakt, zal men haar daags voor hare *Kleeding* nog eens ondervragen op al de punten staande in de Statuten in het tweede Hoofdstuk van het eerste Deel, n° 3, en indien er geen gebrek gevonden wordt,

Zullen de Religieuzen daags daarna, als 's morgens na de Meditatie

de vier kleine uren geëindigd zijn , zich bereiden , om onder de vroegmis , die om zeven uur zal geschieden , te communiceeren , uitgenomen alleen de Bruid , die ter Communie zal gaan onder de Hoogmis.

In het koor wordt bijtijds een knielbankje met een tapijt en kussen bereid voor de Bruid , om er op te knielen tijdens het sermoen en de dienst , en men plaatst eenen kandelaar voor het knielbankje . om er de kaars van de Bruid op te zetten.

Ook wordt er nabij de traliën nog een ander kussen voor haar gelegd , en daarneven hare religieuze kleederen en Rozenkrans.

Buiten aan de traliën plaatst men het wijwatersvat met den wijkwast , en eenen leuningstoel voor die de preek houdt.

Men verzoekt de vrienden tegen juist negen uur , en luidt op dien

tijd ook voor het Officie; en dan komen de Religieuzen naar de gewone vergaderplaats met de Bruid, die gekleed is in haren witten tuniek van de Orde, en eenig ander wereldlijk kleedsel daarover, dat gemakkelijk is uit te doen. De Bruid heeft eene nieuwe witte kaars in de hand, die niet ontstoken is, maar de andere Religieuzen hebben geene kaarsen.

Als allen vergaderd zijn en de Overste het teeken gegeven heeft, beginnen de Cantricen op den zesden toon den 44sten Psalm van David te zingen „Eructavit cor meum verbum bonum” *, waarmede de Religieuzen voortgaan terwijl men twee en twee naar het koor komt, zoolang tot dat de Bruid op het knielbankje gekniel is, en de Eerw. Pater Confessor, of die de dienst doet, zijne Albe en Stool aanhebbende, voor de traliën zal

gekomen zijn, terwijl men alsdan den Psalm afbreekt met het zingen van „Gloria Patri” enz.

PSALMUS 44.

„ Eructavit cor meum verbum
„ bonum : * dico ego opera mea regi.

„ Lingua mea calamus scribae : *
„ velociter scribentis.

„ Speciosus forma prae filiis ho-
„ minum, diffusa est gratia in la-
„ biis tuis : * propterea benedixit
„ te Deus in aeternum.

„ Accingere gladio tuo super fe-
„ mur tuum : * potentissime.

„ Specie tua, et pulchritudine
„ tua : * intende, prospere proce-
„ de, et regna.

„ Propter veritatem, et mansue-
„ tudinem, et justitiam : * et de-
„ ducet te mirabiliter dextera tua.

„ Sagittae tuae acutae : * populi
„ sub te cadent, in corda inimico-
„ rum regis.

„Sedes tua Deus in saeculum
„saeculi : * virga directionis virga
„regni tui.

„Dilexisti justitiam , et odisti
„iniquitatem : * propterea unxit
„te Deus Deus tuus oleo laetitiae
„prae consortibus tuis.

„Myrrha , et gutta , et casia a
„vestimentis tuis , a domibus ebur-
„neis : * ex quibus delectaverunt
„te filiae regum in honore tuo.

„Astitit regina a dextris tuis in
„vestitu deaurato : * circumdata
„varietate.

„Audi filia , et vide , et inclina
„aurem tuam : * et obliviscere popu-
„lum tuum , et domum patris tui.

„Et concupiscet Rex decorem
„tuum : * quoniam ipse est Domi-
„nus Deus tuus , et adorabunt eum.

„Et filiae Tyri in muneribus vul-
„tum tuum deprecabuntur : * om-
„nes divites plebis.

„Omnis gloria ejus filiae Regis

„ ab intus : * in fimbriis aureis cir-
„ cumamicta varietatibus.

„ Adducentur Regi virgines post
„ eam : * proximae ejus afferentur
„ tibi.

„ Afferentur in laetitia, et exul-
„ tatione : * adducentur in tem-
„ plum regis.

„ Pro patribus tuis nati sunt tibi
„ filii : * constitues eos principes
„ super omnem terram.

„ Memores erunt nominis tui : *
„ in omni generatione, et genera-
„ tionem.

„ Propterea populi confitebuntur
„ tibi in aeternum : * et in saecu-
„ lum saeculi. Gloria Patri.”

Indien er een Diaken en Sub-
diaken bij is, zou het betamelijk
zijn, dat deze den Priester, die
de dienst doet, in hunne Alben,
betrekkelijk met Manipel en Stool,
zonder Tunicellen, naar de traliën
vergezelden, om hem daar in de

Kleeding te helpen ; terwijl er dan te voren ook stoelen voor hen moeten geplaatst worden om onder het sermoon te kunnen zitten.

De Psalm „Eructavit” op gezegde wijze geëindigd of afgebroken zijnde, vraagt degene die de dienst doet aan de Bruid : „Bruid, wat is uwe begeerte ?” Waarop zij antwoordt :

„Ik verzoek door de Barmhertigheid Gods beproefd te worden „onder Gehoorzaamheid, Armoede, en Zuiverheid in het gezelschap uwer Orde, ONDER EEN EEUWIG SLOT”. Als het namelijk eene Koorzuster is ; want als het eene Leekezuster is, laat zij deze woorden „onder eeuwig slot” achter.

Na dit antwoord plaatst men hare kaars op den kandelaar, en begint het sermoon, waarin men handelt over de moeielijkheid en strengheid van den Religieuzen

staat en der wezenlijke beloften ; en dit geëindigd zijnde , vraagt hij die de dienst doet wederom aan de Bruid : „ Bruid meent gij , dat „ gij dit zult kunnen volbrengen ? ” Waarop zij antwoordt : „ Betrou- „ wende op de genade Gods , en „ steunende op de gebeden mijner „ Medezusters zal ik trachten dat „ alles te onderhouden ”.

Daarna leest hij die de dienst doet het volgende Gebed : „ Deus „ qui te inceptit in nobis , ipse te „ perficiat. Per Christum Dominum „ nostrum ”. Waarop het koor ant- woordt : „ Amen ”.

Dan wordt de kaars van de Bruid ontstoken , en de Officiant geeft haar die in de hand zeggende : „ Ignem sui amoris accendat Deus „ in cordibus nostris ”. Waarop het koor antwoordt : R. „ Amen ”.

De Versicularia begint dan al lezende of al zingende de Anti-

phoon „Hic accipiet”. 7 Toni. Zie het Processionaal bl. 188. En de Cantricen heffen ook al lezende of al zingende den 23sten Psalm van David aan: „ Domini est terra et „plenitudo ejus”*, dien het koor tot het einde toe vervolgt met „Gloria Patri”, etc., en dan hervatten de Cantricen gemelde Antiphoon „Hic accipiet”, etc. bladz. als boven.

PSALMUS 23.

„ Domini est terra, et plenitudo
„ ejus; * orbis terrarum, et uni-
„ versi qui habitant in eo.

„ Quia ipse super maria funda-
„ vit eum: * et super flumina prae-
„ paravit eum.

„ Quis ascendet in montem Do-
„ mini? * aut quis stabit in loco
„ sancto ejus?

„ Innocens manibus et mundo
„ corde, * qui non accepit in vano

„animam suam, nec juravit in dolo
„proximo suo :

„Hic accipiet benedictionem a
„Domino, * et misericordiam a
„Deo salutari suo.

„Haec est generatio quaeren-
„tium eum, * quaerentium faciem
„Dei Jacob.

„Attollite portas principes ves-
„tras, et elevamini portae aeter-
„nales : * et introibit Rex gloriae.

„Quis est iste Rex gloriae ? *
„Dominus fortis et potens : Domi-
„nus potens in praelio.

„Attollite portas principes ves-
„tras, et elevamini portae aeter-
„nales : * et introibit Rex glo-
„riae.

„Quis est iste Rex gloriae ? *
„Dominus virtutum ipse est Rex
„gloriae. Gloria Patri.”

De Antiphoon na den Psalm ge-
heel uitgelezen of gezongen zijnde,
voegt men er insgelijks al lezende

of zingende bij „Kyrie eleison,
„Christe eleison, Kyrie eleison”,
en de „Pater noster” op de ge-
wone wijze al buigende en stil ge-
lezen zijnde, richten de Religieu-
zen zich op met het aangezicht
naar het Altaar, en zingt of leest
de Officiant de volgende Verzen
en Oraties, die het koor beant-
woordt met de Responsoria.

„V. Et ne nos inducas * in tenta-
tionem.

„R. Sed libera nos * a malo.

„V. Emitte Spiritum tuum * et
creabuntur.

„R. Et renovabis * faciem terrae.

OREMUS.

„Deus, qui corda fidelium Sancti
„Spiritus illustratione docuisti, da
„nobis in eodem Spiritu recta sa-
„pere et de ejus semper consola-
„tione gaudere.

„Actiones nostras, quaesumus
„Domine, aspirando praeveni et
„adjuvando proseguere, ut cuncta
„nostra oratio et operatio a te sem-
„per incipiat, et per te coepta
„finiatur. Per Christum Dominum
„nostrum. R. Amen”.

Daarna staat de Bruid op, en komt met hare brandende kaars in de hand naar de traliën, met de Eerwaarde Mater aan hare rechter, en de Moeder Novicenmeesteres aan hare linker zijde, en daar gekomen zijnde knielt zij op het kussen.

Dan zegt de Officiant wederom over haar alleen de volgende Verzen en Oraties, die door het koor met de Responsoria worden beantwoord.

„V. Domine Deus virtutum * con-
„verte nos.
„R. Et ostende faciem tuam * et
„salvi erimus.

„ V. Domine exaudi * orationem
„ meam.

„ R. Et clamor meus * ad te veniat.

„ V. Dominus * vobiscum.

„ R. Et cum spiritu * tuo.

OREMUS.

„ Domine Deus virtutum suppli-
„ ces deprecamur clementiam tu-
„ am, ut hanc Famulam tuam N.
„ miserationis tuae abundantia ab
„ omni vetustatis ereptione expur-
„ ges, et capacem sanctae novita-
„ tis efficias. Per Christum Domi-
„ num nostrum. R. Amen.

OREMUS.

„ Deus indulgentiae et misericor-
„ diarum Pater, qui severitatem
„ tuae discretionis temperans, in-
„ dulsisti ne filius portet iniquita-
„ tem patris, qui mira etiam dis-
„ pensatione malis bene uteris,
„ tuae dignationis gratiam per pec-

„ catorum ministerium frequenter
„ largiris, quaesumus clementiam
„ tuam, ut huic Famulae tuae non
„ obsistat, quod habitum nostrae
„ sacrae Religionis, ad honorem
„ Beatae Virginis Mariae de Monte
„ Carmeli dedicatae, per nos tam
„ ac taliter indignos accipit: sed
„ ministerium, quod exterius per
„ nos exhibetur, tu interius per
„ donum Sancti Spiritus exequaris.
„ Per Christum Dominum nos-
„ trum. R. Amen.

OREMUS.

„ Deus, qui per Coaeternum Fi-
„ lium tuum cuncta creasti, qui-
„ que mundum, peccatis invetera-
„ tum, per mysterium sanctae In-
„ carnationis ejus renovare digna-
„ tus es, te suppliciter exoramus,
„ ut ejusdem Domini nostri gratia,
„ super hanc Famulam, abrenun-
„ tiationem saeculi profitentem,

nter „ clementer respicere digneris, per
iam „ quam in spiritu suae mentis re-
non „ novata, veterem hominem cum
rae „ actibus suis exuat, et novum ho-
em „ minem, qui secundum Deum
nte „ creatus est, induere mereatur.
am „ Per eundem Christum Dominum
sed „ nostrum. R. Amen.

OREMUS.

is. „ Domine Jesu Christe, qui es
os- „ via, sine qua nemo venit ad Pa-
 „ trem, quaesumus clementiam
 „ tuam, ut hanc Famulam tuam,
 „ a carnalibus desideriis abstrac-
Fi- „ tam, per iter disciplinae regularis
li- „ deducas, et qui peccatores vocare
a- „ dignatus es, dicens: Venite ad
n- „ me omnes, qui laboratis, et one-
a- „ rati estis, et ego reficiam vos;
, „ praesta, ut haec vox invitationis
, „ tuae ita in eam convalescat, qua-
- „ tenus peccatorum onera depo-

„ nens, quam dulcis es gustans, i
„ tua refectione sustentari merea
„ tur. Et quia vestiri de tuis ovi
„ bus dignatus es, agnosce ean
„ inter oves istas, ut ipsa te agnos
„ cat, et alienum non sequatur
„ sed te, nec audiat vocem alieno
„ rum, sed tuam, quae dicit: Qu
„ mihi ministrat, me sequatur. Qu
„ vivis et regnas in saecula saecu
„ lorum. R. Amen.

OREMUS.

„ Sancte Spiritus, qui te Deum
„ ac Dominum revelare dignatus
„ es mortalibus, postulamus im
„ mensam tuae pietatis gratiam, ut
„ sicut ubi vis spiras, sic huic Fa
„ mulae tuae affectum devotionis
„ indulgeas: ut quae tua Sapia
„ tia est condita, tua quoque Provi
„ dentia gubernetur: quam juxta
„ tuam consuetam gratiam unctione
„ tua illuminare digneris, et per

ans „ intercessionem Beatissimae Virgi-
rea „ nis Mariae , quam praecipuam
ovi „ hujus sanctae Religionis Patro-
ean „ nam dedisti , eam a vanitate sae-
nos „ culi veraciter converte : et sicut
ur „ es omnium peccatorum remissio ,
no „ ita deprimentes impietatis obli-
Qu „ gationes in ea dissolve , et ad ob-
Qu „ servantiam hujus sancti propositi
cu „ fac eam ita certatim fervere , ut
„ in tribulationibus et angustiis ,
„ tua indeficiente consolatione va-
„ leat respirare , ut juste et pie per
m „ veram humilitatem , atque obe-
us „ dientiam , castitatem et pauper-
n- „ tatem in fraterna charitate fun-
it „ data , atque radicata , quod te
a „ donante proponit , felici perseve-
s „ rantia compleat. Quod ipse praes-
a „ tare digneris , qui cum Deo Pa-
- „ tre , Sanctoque Unigenito ejus Do-
a „ mino nostro Jesu Christo , unus
e „ gloriaris Deus per infinita saecula
e „ saeculorum. R. Amen”.

Deze gebeden over de Bruid gesproken hebbende, keert de Officiant zich naar hare Religieuze kleederen, om die te wijden met de volgende Verzen en Oraties, die door het koor met de Responsoria worden beantwoord.

„ V. Ostende nobis Domine * misericordiam tuam.

„ R. Et salutare tuum * da nobis.

„ V. Domine Deus virtutum * converte nos.

„ R. Et ostende faciem tuam * et salvi erimus.

„ V. Domine exaudi * orationem meam.

„ R. Et clamor meus * ad te veniat.

„ V. Dominus * vobiscum.

„ R. Et cum spiritu * tuo.

OREMUS.

„ Domine Jesu Christe, qui nostrae mortalitatis trabeam induere voluisti, immensam tuam lar-

ge. „gitatem obsecramus, ut abundan-
ffi. „tem benedictionem in hoc ves-
ze „timenti genus affluere digneris,
et „quod sancti Patres, ad innocen-
s, „tis et humilis vitae indicium, ab-
n- „dicatis saeculo portari sanxerunt,
„atque hoc ita benedicas, ut
i- „Famula tua, quae eo usa fuerit,
„te vestiri mereatur, qui vivis et
s. „regnas in saecula saeculorum.
- „R. Amen.

OREMUS.

„ Domine Jesu Christe, auctor
„ virtutum et amator poeniten-
„ tium, qui virtutibus omnibus
„ praeditus in hoc saeculo appa-
„ ruisti, atque paupertatem et cas-
„ titatem peculiariter manifestan-
„ das elegisti, et peccatores ad poe-
„ nitentiam misericorditer vocasti,
„ et omnes fideliter se converten-
„ tes pie suscepisti, tuam ineffabi-
„ lem misericordiam suppliciter ex-

„ oramus; quatenus hunc habitum
„ sanctificare et beneddicere dig-
„ neris, et concede propitius, ut
„ quaecumque illum devote in sig-
„ num sanctae conversationis gesta-
„ verit, cum veste candida atque
„ immaculata ante tribunal tuum in
„ Sanctorum agmine glorificata, in
„ die iudicii valeat apparere. Qui
„ cum Patre et Spiritu Sancto vi-
„ vis et regnas Deus in saecula
„ saeculorum. R. Amen”.

Dan besproeit de Officiant de klee-
deren met wijwater, zeggende:
„ In nomine Patris †, et Filii, et
„ Spiritus Sancti. R. Amen”.

Daarna kust de Bruid eerbiedig
hare kaars en geeft haar aan den
Officiant, die ze overgeeft aan de
Moeder Novicenmeesteres, door
wie zij op den kandelaar voor de
knielbank geplaatst wordt.

En dit gedaan zijnde komt zij
wederom bij de Bruid en begint

haar met de Eerw. Mater het wereldlijk kleet af te doen, terwijl degene, die het Officie doet, zegt: „Exuat te Dominus veterem ho-
„minem cum actibus suis.” Waarop het koor antwoordt: „R. Amen”.

Daarna geeft hem de Eerw. Mater het *Religieus Habijt*, dat hij de Bruid toereikt, en de Eerw. Mater met de Moeder Novicenmeesteres helpen haar dat aandoen, terwijl de Officiant zegt: „Induat
„te Dominus novum hominem,
„qui secundum Deum creatus est
„in justitia et sanctitate veritatis.
„In nomine Patris †, et Filii, et
„Spiritus Sancti. R. Amen”.

Dan geeft de Eerw. Mater hem den *Riem of Gordel*, dien hij toereikt om de Bruid daarmee te omgorden, hetgeen de Eerw. Mater en Novicenmeesteres dan insgelijks dadelijk doen, terwijl de Officiant zegt: „Cum esses junior

„cingebas te, et ambulabas ubi
„volebas, cum autem senueris alius
„te cinget. In nomine Patris †,
„et Filii, et Spiritus Sancti.
„*R.* Amen”.

Daarna ontvangt hij het *Scapulier* van de Eerw. Mater, en het de Bruid toereikende om aan te doen, met behulp van de Eerw. Mater en de Moeder Novicenmeesteres, zegt hij: „Tolle jugum Christi, ti suave et onus ejus leve. In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. *R.* Amen”.

Dit gedaan zijnde geeft de Eerw. Mater aan den Officiant den *Witten Mantel*, en helpt hem met de Novicenmeesteres om dien de Bruid aan te doen, terwijl hij zegt: „Qui sequuntur Agnum sine macula, ambulabunt cum eo in Albis: ideo sint semper tua vestimenta candida in signum tuae internae puritatis. In nomine Pa-

„ tris †, et Filii, et Spiritus Sancti.
„ R. Amen”.

Daarna wordt aan den Officiant door de Eerw. Mater de witte *Voile* gegeven, die hij de Bruid op het hoofd legt, en de Eerw. Mater en de Moeder Novicenmeesteres spelden haar die verder aan, terwijl hij zegt: „ Accipe Velum „ sanctum, quo cognoscaris mun- „ dum contempsisse, et te Christo „ Sponso Virginum subdidisse, re- „ frenando concupiscentiam oculo- „ rum, ne videas vanitatem in per- „ niciem propositae castitatis. In no- „ mine Patris †, et Filii, et Spiri- „ tus Sancti. R. Amen”.

Eindelijk ontvangt de Officiant van de Eerw. Mater den *Rozenkrans*, dien hij de Bruid in hare handen overgevend zagt: „ Ac- „ cipe signum Orationum in ma- „ nibus tuis, ut more contemplan- „ tium, contempta felicitate terre-

„na, praesentem vitam habeas in
„patientia, et in desiderio futu-
„ram, cupiens dissolvi et esse cum
„Christo. In nomine Patris †, et Fi-
„lii, et Spiritus Sancti. R. Amen”.

Dit gedaan zijnde besproeit haar de Officiant met wijwater; daarna staat zij op, maakt eene buiging, en gaat knielen op het knielbankje in het midden van het koor; en daar begint zij het Responsorium „Regnum mundi” te zingen, waarmede het koor tot het einde toe voortgaat gelijk het op noten staat in het Processionaal „de una Virgine”, blz. 140.

En dan zingt de Bruid weer alleen het Vers „Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea Regi”. Waarop het koor hervat „Quem vidi, etc.” Dan zingt de Bruid nog eens alleen „Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto”; waarop het koor nogmaals hervat

„Quem vidi, etc.”

De Eerw. Mater, en de Moeder Novicenmeesteres vergezellen de Bruid naar het knielbankje, om haar in den zang te helpen, als zij door ontsteltenis of anderszins daarin zou missen.

N. B. Dit Responsorium wordt niet gezongen bij de kleeding der Leekezusters. En als eene Koorzuster hare partij niet zou kunnen zingen, dan wordt die door de Cantriken gezongen, of wel het Responsorium achtergelaten, naar gelang het degene die het officie doet, en de Eerw. Mater zullen goedvinden.

Het Responsorium geheel uitgezongen zijnde, staat de Bruid weer op, maakt met de Eerw. Mater en de Moeder Novicenmeesteres eene buiging en komt nog eens voor aan de traliën knielen, nadat zij daar insgelijks eene eerbewij-

zing gemaakt heeft; waarna degene die het Officie doet zijne hand boven haar hoofd reikt en zegt: „Dominus * vobiscum”; waarop het koor antwoordt: „Et cum spiritu * tuo”. Dan zegt de Officiant de volgende Oratie:

OREMUS.

„Adesto Domine supplicationibus nostris, et hanc Famulam tuam, cui in tuo sancto nomine habitum nostrae sacrae Religionis imposuimus, beneddicere digneris, et praesta, ut te largiente, devota in Ecclesia persistere, et vitam percipere mereatur aeternam. Per Christum Dominum nostrum”. Waarop het koor wederom antwoordt: „R. Amen”.

En dan vallen allen te samen op hare knieën, met den Officiant en zijne Assistenten, die met het aangezicht naar het Altaar plech-

tig den lofzang „Veni Creator Spiritus” aanheft op den toon der Terts van Pinksteren. En zoodra hij hiermede begint, legt de Bruid haar hoofd op het kussen ter aarde, en strekt hare armen kruiswijze uit, en blijft zoo liggen tot dat dezelfde lofzang, dien het koor verder uitzingt, en al de navolgende Verzen en Gebeden geëindigd zijn, en de Officiant haar nog eens met wijwater besproeid heeft.

N. B. In dezen lofzang wordt in den Paaschtijd voor het laatste couplet bijgevoegd: „Quaesumus „Auctor omnium”, enz. Zoo ook op den dag en onder het Octaaf van de Hemelvaart des Heeren: „Tu esto nostrum gaudium”, enz. En op den dag en onder het Octaaf van Pinksteren: „Dudum sacrata pectora”, enz. Doch het laatste couplet wordt nooit ver-

anderd, maar blijft altijd hetzelfde: „Sit laus Patri cum Filio”, enz.

De lofzang uitgezongen zijnde, volgt daarop: „Kyrie eleison, „Christe eleison, Kyrie eleison”, en leest men den „Pater noster” op de gewone wijze, stil en buigende. Daarna richt de Officiant zich op, keert zich naar de Bruid, en zingt over haar al de volgende Verzen en Oraties, die het koor met het aangezicht naar het Altaar beantwoordt.

„V. Et ne nos inducas * in tenta-
„ tionem.

„R. Sed libera nos * a malo.

„V. Manda Deus * Virtuti tuae.

„R. Confirma hoc Deus, * quod
„ operatus es in ea.

„V. Salvam fac * Ancillam tuam.

„R. Deus meus * sperantem in te.

„V. Esto ei Domine * turris for-
„ titudinis.

„R. A facie * inimici.

- „ V̄. Nihil proficiat inimicus * in ea.
„ R̄. Et filius iniquitatis * non ap-
„ ponat nocere ei.
„ V̄. Ora pro ea * sancta Dei Ge-
„ nitrix.
„ R̄. Ut digna efficiatur * promissio-
„ nibus Christi.
„ V̄. Domine exaudi * orationem
„ meam.
„ R̄. Et clamor meus * ad te ve-
„ niat.
„ V̄. Dominus * vobiscum.
„ R̄. Et cum spiritu * tuo.

OREMUS.

„ Deus, qui corda fidelium Sancti
„ Spiritus illustratione docuisti, da
„ ei in eodem Spiritu recta sapere,
„ et de ejus semper consolatione
„ gaudere.”

N. B. Indien de Kleeding op den
dag of onder het Octaaf van Pink-
steren valt, moet men de voor-
melde Oratie aldus beginnen ;

„Deus, qui hodierna die corda
„fidelium”, etc.

„Protege, Domine, Famulam
„tuam subsidiis pacis, et Beatae
„Mariae semper Virginis patrociniis
„confidentem, a cunctis hostibus
„redde securam.

„Deus, qui justificas impium,
„et non vis mortem peccatorum,
„Majestatem tuam suppliciter exoramus,
„ut Famulam tuam de tua
„Misericordia confidentem coelesti
„protegas benignus auxilio, et assidua
„protectione conserves, ut tibi
„jugiter famuletur, et nullis
„tentationibus a te separetur.

„Deus misericors, Deus clemens,
„cui cuncta bona placent, sine quo
„nihil bonum inchoatur, nihil bonum
„perficitur, adsint nostris humilibus
„precibus tuae Pietatis aures, et hanc
„Famulam tuam, cui in tuo sancto nomine
„sacrae nostrae Religionis habitum

„imposuimus, a mundi impedi-
„mento et saeculari desiderio de-
„fende, et concede ei, ut in hoc
„sancto proposito devota persistat,
„et remissione peccatorum percep-
„ta, ad electorum tuorum valeat
„consortium pervenire.

„Deus, qui non vis mortem pec-
„catoris, sed poenitentiam et vi-
„tae emendationem semper inqui-
„ris, te suppliciter deprecamur, ut
„huic Famulae tuae saecularibus
„actibus renuntianti, largam tuae
„pietatis gratiam infundere digne-
„ris, quatenus castris tuis inserta,
„ita, tibi militando, stadium vitae
„praesentis percurrere valeat, ut
„bravium aeternae remuneratio-
„nis, te donante, percipiat, et
„sicut ista, te Deo inspirante, nos-
„tris optat jungi consortiis, (prop-
„ter quod damus ei communem so-
„cietatem vivendi nobiscum, qua-

„tenus a te, Domine, possumus
„promereri, et nostrum est largi-
„ri), sic cum electis a te, Remu-
„neratore omnium bonorum, va-
„leat praemia repromissa percipe-
„re. Per Christum Dominum nos-
„trum”.

Het koor antwoordt: „R. Amen”.

Dan besproeit de Officiant de Bruid met wijwater, waarna deze door de Eerw. Mater en de Moeder Novicenmeesteres van de aarde opgericht, en in het midden van haar beiden naar haar knielbankje in het koor gebracht wordt.

Intusschen gaat de Officiant met zijnen Diaken en Subdiaken (indien deze hem assisteeren) naar de sacristij, om zich verder te kleden, en de Mis van de Allerheiligste Drievuldigheid te beginnen, met den zegen en het uitstellen van het Allerheiligste Sacrament; terwijl de Cantricen in het koor

plechtig den *Introitus* derzelfde Mis aanheffen, onder welke de Bruid alleen (en geene andere Religieuzen) ter Communie gaat, zooals vroeger reeds gezegd is.

Na de Mis wordt het „*Tantum ergo*”, etc. en „*Genitori*”, etc. gezongen, en de zegen gegeven; waarna men het Allerheiligste wegzet. En de Officiant met zijnen Diaken en Subdiaken, indien deze gekleed zijn, naar de Sacristij terug keerende, leggen daar alleen de Kazuifel, Tunicella en Dalmatica af, en komen zoo terstond wederom in hun ander gewaad naar de traliën, met de verdere dienaars van het Altaar, indien er eenige meer geassisteerd hebben. Intusschen staat ook de Bruid van haar knielbankje op, en nadat zij daar eene buiging gemaakt heeft, geeft men haar de kaars in de hand, en komt zij zoo tusschen de Eerw. Mater

en de Moeder Novicenmeesteres voor naar de traliën, waar zij insgelijks eene diepe buiging maakt, en daar stilletjes op haar kussen nederknielt.

En terstond zingt de Officiant het Vers „Adjutorium nostrum * in nomine Domini”; waarop het koor antwoordt: „R. Qui fecit coelum * et terram”. Dan zingt hij de volgende Oratie:

OREMUS.

„Deus omnipotens, Plasmator
„corporum, afflatorque animarum,
„qui nullam spernis sexus condi-
„tionem, nullam aetatem tua gra-
„tia ducis indignam, sed omnium
„aequalis es Creator et Redemp-
„tor, tu hanc Famulam tuam,
„quam ex numero gregis tui Bo-
„nus Pastor eligere, et ad perpe-
„tuae Virginitatis propositum con-
„cipiendum allicere dignatus es,

„ custodire digneris: confer ei tua
„ clementia feliciter servare casti-
„ moniae commissum depositum,
„ tuaeque protectionis scuto eam
„ circumcinge, et omne opus vir-
„ tutum et gloriae ei tua sapien-
„ tia praepara, ut vincens carnis
„ illecebras, et licita connubia re-
„ cusans, indissolubilem Filii tui
„ Domini nostri Jesu Christi am-
„ plexum mereatur percipere: o-
„ mnem in ea concupiscentiae carna-
„ lis ardorem imber gratiae coeles-
„ tis extinguat, lumenque castita-
„ tis accendat, et virtus tuae assi-
„ stentiae eidem conferat, ut uni-
„ versa diaboli superet figmenta,
„ atque contemnendo praesentia,
„ futura sectetur: jejunia epulis
„ carnalibus praeferat, et lectiones
„ sacras ac orationes deliciis saecu-
„ laribus anteponat, ut orationibus
„ pasta, et eruditionibus spirituali-
„ bus illuminata, opus gratiae vir-

„ginalis exerceat : ac praemissis
„virtutum annis hanc Famulam
„tuam interius exteriusque com-
„muniens, praesta ei inoffensum
„cursum sacrae virginitatis exple-
„re. Per eundem Christum Do-
„minum nostrum”.

Het koor antwoordt : „R. Amen”.

Na dit gebed besproeit de Of-
ficiant de Bruid met wijwater ;
daarna begint hij de Antiphoon

In do - mum Do - mi - ni lae -

tan - tes i - - - bimus. 4 toni.

En de Cantricen heffen terstond

op den vierden toon den 121sten Psalm „Laetatus sum” aan, die door het koor tot het einde toe vervolgd wordt met „Gloria Patri”, etc.

PSALMUS 121.

„Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: * in domum Domini ibimus.

„Stantes erant pedes nostri, * in atriis tuis Jerusalem.

„Jerusalem, quae aedificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in idipsum.

„Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: * testimonium Israël ad confitendum nomini Domini.

„Quia illic sederunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

„Rogate quae ad pacem sunt Jerusalem: * et abundantia diligentibus te.

„Fiat pax in virtute tua : * et
„abundantia in turribus tuis.

„Propter fratres meos, et pro-
„ximos meos, * loquebar pacem
„de te :

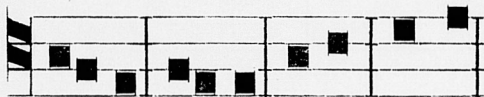
„Propter domum Domini Dei
„nostri : * quaesivi bona tibi.

„Gloria Patri, et Filio” etc.

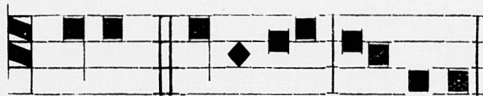
Terwijl deze Psalm gezongen wordt, komen er zeer zedig van het achterste van het koor twee andere Religieuzen met een Kroontje in de hand om het de Bruid op het hoofd te zetten, en zij gaan zoo zacht voort, dat zij eerst aan het „Gloria Patri” bij de Bruid zijn, en zich naar elkander buigende de Kroon boven haar hoofd houden, totdat het „Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto” gezongen is, waarna zij zich oprichten, en de Kroon zoo blijven houden, met het aangezicht naar elkander, totdat de Psalm en genoemde Anti-

phoon „In domum Domini laetantes ibimus” geheel uitgezongen zijn, terwijl gemelde Antiphoon na den Psalm door de beide Cantricen begonnen en door het koor geëindigd wordt.

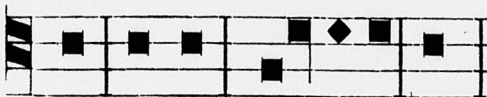
Dit gedaan zijnde, maken voor-noemde twee Religieuzen eene buiging voor de Bruid, en beginnen de Antiphoon „Veni sponsa Christi” te zingen, waarmede het koor tot het einde doorgaat.

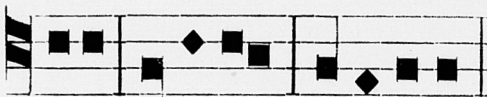
Veni veni veni sponsa

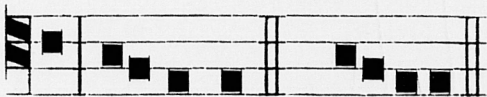
Christi, ac-cipe coronam,

quam tibi Dominus quam

tibi Dominus praeparavit

in aeternum. T. P. Alle-luja.

En terwijl het koor dit zingt, spelden die twee Religieuzen de Bruid de Kroon op het hoofd.

(N. B. In de Kloosters, waar Pensionairen gehouden worden, gebruikt men daartoe somtijds twee

meisjes, die men de partij dezer twee Religieuzen leert en laat volbrengen.)

Nadat zij de Kroon op het hoofd heeft, zingt de Officiant het volgende Vers: „Dominus custodiat * introitum tuum”, waarop het koor antwoordt: „R. Ex hoc nunc et usque * in saeculum”. Daarna zingt de Officiant deze Oratie :

OREMUS.

„Exaudi nos, Domine Sancte
„Pater Omnipotens Aeterne Deus,
„et mittere digneris Sanctum An-
„gelum tuum de coelis, qui custo-
„diat, foveat, protegat, visitet et
„defendat omnes habitantes in hoc
„habaculo. Per Christum Domi-
„num nostrum”. En het koor ant-
woordt: „R. Amen”.

Dan neemt de Moeder Novicen-
meesteres de Bruid de kaars af,
en plaatst die op den kandelaar,

terwijl intusschen de Bruid opstaande bij den Officiant komt, en zich eerbiedig voor hem buigende, zegt: „Ora Deum pro me Pater”, indien het eene Koorzuster is; maar als het eene Leekezuster is, zegt zij: „Bid God voor mij Vader”, en hij geeft haar dan het einde zijner stoel te kussen.

Inmiddels heffen de Cantricen op den zesden toon den 132sten Psalm van den koninklijken Profeet David aan, en zij zingen het eerste Vers: „Ecce quam bonum et quam jucundum * habitare Fratres in unum” geheel uit, hetgeen het koor andermaal herhaalt; en achter elk Vers van denzelfden Psalm, dien de Cantricen met het „Gloria Patri”, enz. uitzingen, herhaalt het koor telkens: „Ecce quam bonum et quam jucundum * habitare Fratres in unum”. En nadat het koor dit voor den laatsten keer herhaald

heeft als de Psalm geheel uit is, beginnen de Cantricen nog eens de helft van dit Vers, zingende: „Ecce quam bonum et quam jucundum” *, en het koor voltrekt het, zingende: „habitare Fratres in unum”.

PSALMUS 132.

„Ecce quam bonum, et quam
„jucundum, * habitare fratres in
„unum:

„Sicut unguentum in capite, *
„quod descendit in barbam, bar-
„bam Aaron:

„Quod descendit in oram vesti-
„menti ejus: * sicut ros Hermon,
„qui descendit in montem Sion.

„Quoniam illic mandavit Domi-
„nus benedictionem, * et vitam
„usque in saeculum.

„Gloria Patri, et Filio” etc.

Zoodra de Bruid de stoel van den Officiant gekust en hij haar met een woord veel geluk gewenscht

heeft, gaat de Officiant met zijne Ministers terug naar de sacristij om zich te ontkleeden, als hebbende zijn officie gedaan.

En de Bruid keert zich terstond naar de Eerw. Mater, omhelst haar eerbiedig en zegt: „Ora Deum pro me Mater”, of wel als het eene Leekezuster is: „Bid God voor mij Mater”; en daarna doet zij hetzelfde aan de Moeder Novicenmeesteres, mits zij daarbij staat, en zegt tot haar: „Ora Deum pro me Soror”, of wel: „Bid God voor mij Masoeur”, ingeval het eene Leekezuster is. En dit gedaan zijnde, leidt haar de Moeder Novicenmeesteres naar de oudste gesluierde Religieuze van den rechter kant van het koor, en zoo verder tot de jongste gesluierde Religieuze toe van dien kant, die zij alle achter elkander omhelst met hetzelfde verzoek, gelijk zij aan de Moeder No-

vicenmeesteres gedaan heeft, en komende tot de Leekezusters van dienzelfden rechter kant, zegt zij tot haar: „Bid God voor mij Zuster”; waarna zij door de Moeder Novicenmeesteres naar den linker kant van het koor wordt geleid, om daar hetzelfde te doen, beginnende van de Eerw. Moeder Suppriorin tot de laatste Leekezuster toe, met welke omhelzing en ootmoedig verzoek om gebed de Psalm „Ecce quam bonum”, en de Ceremoniën van de *Kleeding* te samen geëindigd zijn.

MANIER

VAN DE

Religieuzen te professen.

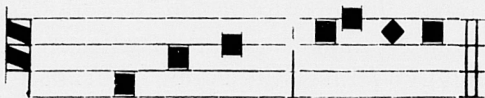
De dag der *Professie* gekomen zijnde, moet de Eerw. Mater in tegenwoordigheid van Moeder Superiorin, Moeder Novicenmeesteres en de Clavariae de Bruid andermaal ondervragen over hetgeen er staat in de Statuten 1ste Deel, 4de Hoofdstuk, n° 13, en zulks met de uitdrukkelijke protestatie aldaar vermeld, die op den Professiebrief geheel moet geschreven, en door de Eerw. Mater en de voornoemde Vocalen onderteekend, aan de Bruid (eer zij naar de kerk komt) voorgelezen en door haar geaccep-

teerd zijn, op de wijze gelijk dit in het formulier derzelfde protestatie wordt uitgedrukt.

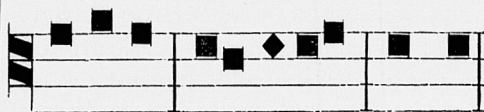
Verder worden op dezen dag 's morgens na de meditatie al de kleine getijden tot de None inclusief geëindigd, waarna alle Religieuzen zich bereiden om te zeven uur onder de vroegmis ter H. Communie te gaan, uitgenomen de Bruid alleen die onder de hoogmis communiceert.

In het koor en voor aan de tralie wordt alles bij tijds gereed gemaakt, zooals voor den dag der Kleeding gezegd is, uitgenomen dat de Bruid het bruin Habijt der Orde nu aan heeft, en men den zwarten Sluier bij haren Riem, Scapulier, witten Mantel en Rozenkrans van binnen aan de tralie moet leggen, als het eene Koorzuster is, in plaats van een witten Sluier.

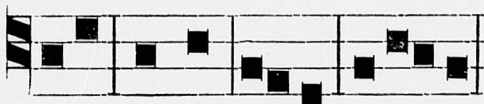
Het uur van den Dienst daar zijnde, dat men te voren tijdig aan de vrienden moet laten weten, en dat altijd zooveel mogelijk op negen uur moet gehouden worden, luidt men voor het Officie, en de gene, die den Dienst doet, komt uit de sacristij, gekleed in Albe en Stool, met zijne Dienaars insgelijks gekleed, naar de tralie, terwijl de Religieuzen uit de vergaderplaats, op het teeken der Presidente, de Antiphoon „Prudentes Virgines” zingende, naar het koor komen met de Bruid, die eene witte kaars in de hand draagt, en gaat knielen op het knielbankje, dat voor haar in het midden van het koor bereid is.

Antiph. Pruden - tes Virgines

ap - tate lampades vestras ,

ecce sponsus venit, exi - te

obviam ei.

Temp. Pasch. Alleluja.

Als de Antiphoon geëindigd is, keert zich de Officiant met zijne Ministers met het aangezicht naar het Altaar, en begint al knielende de Antiphoon : „ Veni Sancte Spi-

ritus," (zie het Directorium Chori, bladz. 136) die door het koor op de gewone wijze wordt doorgezongen, en daarna zingt de Officiant het Vers „Emitte Spiritum tuum * et creabuntur", en het koor antwoordt: „R. Et renovabis * faciem terrae". Dan volgen deze twee Oraties:

OREMUS.

„Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere et de ejus semper consolatione gaudere.

„Actiones nostras quaesumus, Domine, aspirando praeveni et adjuvando proseguere, ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum". Waarop het koor antwoordt: „R. Amen".

N. B. Indien de Professie op den dag of onder het Octaaf van Pinksteren valt, moet de eerste Oratie aldus begonnen worden :

„Deus, qui hodierna die corda „fidelium” etc.

Nadat het koor „Amen” gezongen heeft, maakt de Officiant eene buiging naar het Altaar, en keert zich met de Ministers, indien er bij hem zijn, met het aangezicht naar de Bruid, en vraagt haar : „Bruid, wat is uwe begeerte” ? Waarop zij antwoordt : „Ik begeer „door de barmhartigheid Gods geprofest te zijn, en te leven onder „de Gehoorzaamheid, Armoede, „en Zuiverheid in het gezelschap „uwer Orde, ONDER EEUWIG SLOT, „tot den dood toe”.

Wel te verstaan, als het eene Koorzuster is, wijl de Leekezusters deze woorden, „onder eeuwig

slot" moeten achterlaten , maar ook niets anders , terwijl al het overige hetzelfde is voor de eene en voor de andere.

Na dit antwoord begint het sermooon over eene toepasselijke stof; en op het einde van hetzelfde vraagt degene , die het Officie doet , aan de Bruid nog eens : „ Bruid , dunkt „ U , dat gij hetzelfde wel zult kunnen volbrengen ” ? Waarop zij antwoordt : „ Betrouwende op de genade Gods , en steunende op de „ gebeden mijner Medezusters zal „ ik mijn best doen , om het te „ onderhouden ”.

Als zij dit gezegd heeft , wordt het Allerheiligste uitgesteld met de Benedictie , doch zonder zang , door den Diaken of iemand anders ; en terzelfder tijd ontsteekt men de kaars van de Bruid.

Daarna staat de Bruid op met hare kaars in de hand , maakt eene

buiging, en komt van haar knielbankje tusschen de Eerw. Mater en de Moeder Novicenmeesteres voor naar de tralie met haren Professiebrief; en daar gekomen zijnde maakt zij nog eene buiging, en knielt neder op het kussen dat daartoe bereid is, en geeft den bovensten kant van haren Professiebrief in de rechterhand van den- gene, die het Officie doet, den ondersten kant zelve vast houdende, om hare Professie des te beter te kunnen lezen, die geschreven en geteekend moet zijn op de manier, waarop zulks in het Formulier is uitgedrukt.

De Professie zelve leest zij eerst met eene duidelijke stem in het latijn, indien het eene Koorzuster is, en dan de Officiant haar zeggende „wat luider”, herhaalt zij dezelve voor den tweeden keer in het hollandsch met eene verheve-

ner stem. En de Officiant haar wederom zeggende „nog wat luider”, verheft zij de stem nog hooger, en herhaalt ze voor den derden keer.

Dit gedaan zijnde, zegt degene die het Officie doet op middelmatigen toon deze woorden: „Im-mola Deo Sacrificium laudis”, en die hem assisteeren en daarbij staan, of de Religieuzen van het koor antwoorden daarop: „R. Et redde Altissimo vota tua”. En na dit antwoord zegt de Bruid op denzelfden middelmatigen toon: „Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus * in atriis domus Domini”.

Dan bidt de Officiant voor haar, zeggende: „Deus, qui te inceptis, in nobis, ipse te perficiat. Per Christum Dominum nostrum”. Waarop het koor antwoordt: „R. Amen”.

En zoodra dit gezegd is, begint

de Bruid het geheele eerste couplet te zingen van den Hymnus der Lauden van de HH. Maagden, te weten: „Jesu Corona Virginum, „quem Mater illa concipit, quae „sola Virgo parturit, haec vota „clemens accipe”; uit den grond des harten biddende, dat haar hemelsche Bruidegom deze hare Geloften believe te ontvangen; en met het eindigen dezer woorden: „Haec vota clemens accipe”, geeft zij haren Professiebrief met eene eerbiedige buiging over aan den Officiant, die hem bewaart, en daarna aan de Eerw. Mater overgeeft als de Dienst in de kerk geëindigd is; en ondertusschen zingt het koor den geheelen Hymnus uit.

N. B. Als het eene Leekezuster is, leest zij hare Professie alle drie de keeren in het Hollandsch; en na den derden keer zegt de Officiant met eene middelmatige

stem tot haar in de Hollandsche taal: „Offer den Heer het Sacrificie des lofs”; waarop zij die hem assisteeren en bij hem staan, of de Religieuzen van het koor in denzelfden toon antwoorden „R. En volbreng voor den Allerhoogste uwe geloften”. Waarop de Bruid dan in denzelfden toon deze woorden zegt: „Ik zal mijne Geloften volbrengen in het gezicht van al zijn volk * in de zalen van het huis des Heeren”. En dit gezegd hebbende, geeft zij haren Professiebrief aan den Officiant, die daarmee doet zooals gezegd is ten opzichte van den Professiebrief der Koorzusters.

Nadat de Professie op de gezegde manier gedaan, en de Professiebrief door den Officiant ontvangen en weggelegd is in zijn Ceremonieboek, en het koor den Hymnus heeft uitgezongen, zegt de Officiant

al lezende over de Bruid, die daar blijft knielen, de volgende Verzen en Oraties, die door het koor met de Responsoria beantwoord worden.

„ V. Adducentur Regi Virgines *

„ post eam.

„ R. Proximae ejus * afferentur tibi.

„ V. Dominus * vobiscum.

„ R. Et cum spiritu * tuo.

OREMUS.

„ Sempiternae Deus, et Omnipotens Pater, qui humanae fragilitatis infirmitatem agnoscis, respice, quaesumus, super hanc famulam tuam N., et larga tuae benedictionis abundantia imbecillitatem ejus corroborare digneris: ut promissa Vota, quae praeveniundo aspirasti, per auxilium gratiae tuae, sancte, pie, ac religiose vivendo, valeat vigilantius observare, et observando vitam promereri sempiternam. Per

„ Christum Dominum nostrum.
„ R. Amen.

OREMUS.

„ Deus indulgentiae et misericor-
„ diarum Pater, qui severitatem
„ tuae discretionis temperans, in-
„ dulsisti ne filius portet iniquita-
„ tem patris, qui mira etiam dispen-
„ satione malis bene uteris, tuae
„ dignationis gratiam per peccato-
„ rum ministerium frequenter largi-
„ ris: quaesumus clementiam tuam,
„ ut huic Famulae tuae non obsis-
„ tat, quod habitum nostrae sacrae
„ Religionis ad honorem Beatae
„ Virginis Mariae de Monte Car-
„ meli dedicatae, per nos tam ac-
„ taliter indignos accipit: sed mi-
„ nisterium, quod exterius per
„ nos exhibetur, tu interius per
„ donum Sancti Spiritus exequaris.
„ Per Christum Dominum nostrum.
„ R. Amen.

OREMUS.

„Deus, qui per Coaeternum Fi-
„lium tuum cuncta creasti, quique
„mundum, peccatis inveteratum,
„per mysterium sanctae Incarna-
„tionis ejus renovare dignatus es:
„te suppliciter exoramus, ut, ejus-
„dem Domini nostri gratia, super
„hanc Famulam tuam, abrenun-
„tiationem saeculi profitentem, cle-
„menter respicere digneris, per
„quam in spiritu suae mentis re-
„novata, veterem hominem cum
„actibus suis exuat, et novum ho-
„minem, qui secundum Deum crea-
„tus est, induere mereatur. Per
„eundem Christum Dominum nos-
„trum. R. Amen.

OREMUS.

„Domine Jesu Christe, qui es
„via, sine qua nemo venit ad Pa-
„trem, quaesumus clementiam

„ tuam, ut hanc Famulam tuam,
„ a carnalibus desideriis abstrac-
„ tam, per iter disciplinae regula-
„ ris deducas; et qui peccatores
„ vocare dignatus es, dicens: Ve-
„ nite ad me omnes, qui laboratis,
„ et onerati estis, et ego reficiam
„ vos; praesta, ut haec vox invita-
„ tionis tuae ita in eam convale-
„ scat, quatenus peccatorum onera
„ deponens, quam dulcis es gus-
„ stans, tua refectio sustentari
„ mereatur; et quia vestiri de tuis
„ ovibus dignatus es, agnosce eam
„ inter oves istas, ut ipsa te agno-
„ scat, et alienum non sequatur,
„ sed te, nec audiat vocem alieno-
„ rum, sed tuam, quae dicit: Qui
„ mihi ministrat, me sequatur. Qui
„ vivis et regnas in saecula saecu-
„ lorum. R. Amen.

OREMUS.

„ Sancte Spiritus, qui te Deum

„ ac Dominum revelare dignatus
„ es mortalibus, postulamus im-
„ mensam tuae pietatis gratiam, ut,
„ sicut ubi vis spiras, sic huic Fa-
„ mulae tuae affectum devotionis
„ indulgeas, ut quae tua Sapiencia
„ est condita, tua quoque Provi-
„ dentia gubernetur: quam, juxta
„ tuam consuetam gratiam, un-
„ ctione tua illuminare digneris, et
„ per intercessionem Beatissimae
„ Virginis Mariae, quam praeci-
„ puam hujus sanctae Religionis Pa-
„ tronam dedisti, eam a vanitate
„ saeculi veraciter converte: et sicut
„ es omnium peccatorum remissio,
„ ita deprimentes impietatis obliga-
„ tiones in ea dissolve, et ad ob-
„ servantiam hujus sancti propositi
„ fac eam ita certatim fervere, ut
„ in tribulationibus et angustiis,
„ tua indeficiente consolatione va-
„ leat respirare: ut juste et pie,
„ per veram humilitatem atque obe-

„dientiam, castitatem et paupertatem, in fraterna charitate fundata atque radicata, quod te donante promittit, felici perseverantia compleat. Quod ipse praestare digneris, qui cum Deo Patre, Sanctoque Unigenito ejus Domino nostro Jesu Christo, unus gloriaris Deus per infinita saecula saeculorum. R. Amen”.

Deze Oraties geëindigd en beantwoord zijnde, keert zich de Officiant naar de kleederen der Bruid, om deze te zegenen, zeggende te dien einde de volgende Verzen en Oraties, die het koor met de Responsoria beantwoordt.

„V. Ostende nobis Domine * misericordiam tuam.
„R. Et salutare tuum * da nobis.
„V. Domine Deus virtutum * converte nos.
„R. Et ostende faciem tuam * et salvi erimus.

„ V. Domine exaudi * orationem
„ meam.

„ R. Et clamor meus * ad te ve-
„ niat.

„ V. Dominus * vobiscum.

„ R. Et cum spiritu * tuo.

OREMUS.

„ Domine Jesu Christe, qui nos-
„ trae mortalitatis trabeam induere
„ voluisti, immensam tuam largita-
„ tem obsecramus, ut abundantem
„ benedictionem in hoc vesti-
„ menti genus affluere digneris,
„ quod sancti Patres ad innocentis
„ et humilis vitae indicium, abdi-
„ catis saeculo portare sanxerunt,
„ atque hoc ita benedicas, ut
„ Famula tua, quae eo usa fuerit,
„ te vestiri mereatur, qui vivis
„ et regnas in saecula saeculorum.
„ R. Amen.

OREMUS.

„ Domine Jesu Christe, auctor
„ virtutum et amator poeniten-
„ tium, qui virtutibus omnibus
„ praeditus in hoc saeculo apparui-
„ sti, atque paupertatem et castita-
„ tem peculiariter manifestandas
„ elegisti, et peccatores ad poeni-
„ tentiam misericorditer vocasti, et
„ omnes fideliter se convertentes pie
„ suscepisti, tuam ineffabilem mi-
„ sericordiam suppliciter exoramus,
„ quatenus hunc habitum sancti†
„ ficare et beneddicere digneris,
„ et concede propitius, ut quae-
„ cumque illum devote in signum
„ sanctae conversationis gestaverit,
„ cum veste candida atque imma-
„ culata ante Tribunal tuum in
„ Sanctorum agmine glorificata, in
„ die judicii valeat apparere. Qui
„ cum Patre et Spiritu Sancto vivis
„ et regnas Deus in saecula saecula
„ lorum. R. Amen”.

Na dit antwoord besproeit de Officiant de gemelde kleederen met wijwater, zeggende: „In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen”.

Dit gedaan zijnde, kust de Bruid eerbiedig hare kaars, en geeft die aan den Officiant, die ze overgeeft aan de Moeder Novicenmeesteres, door wie zij vervolgens geplaatst wordt op den kandelaar voor de knielbank.

Daarna komt deze weder bij de Bruid, aan wie de Officiant den witten Sluier van het Noviciaat dan afneemt (waarin hem de Eerw. Mater en de Moeder Novicenmeesteres assisteeren), en de Moeder Novicenmeesteres legt dien op zijde, terwijl de Eerw. Mater den *Riem* of *Ceintuur* aan denzelfden Officiant geeft, die hem toereikt om de Bruid daarmee te omgorden, hetgeen de Eerw. Mater en

de Moeder Novicenmeesteres verder volbrengen, terwijl de Officiant zegt: „Cum esses junior cingebas, te, et ambulabas ubi volebas, cum autem senueris alius te cinget. In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. R. Amen”.

Daarna ontvangt hij het *Scapulier* van de Eerw. Mater, en dit naar het hoofd van de Bruid reikende om het haar aan te doen, gaan de Eerw. Mater en de Moeder Novicenmeesteres daarmede voort, terwijl hij zegt: „Tolle jugum Christi suave et onus ejus leve. In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. R. Amen”.

Dit gedaan zijnde, geeft de Eerw. Mater aan den Officiant den *Witten Mantel*, dien hij naar de schouders der Bruid uitsteekt, deze woorden sprekende: „Qui sequuntur Agnum sine macula, ambulabunt cum eo in Albis: ideo sint sem-

„ per tua vestimenta candida , in
„ signum tuae internae puritatis. In
„ nomine Patris † , et Filii , et Spi-
„ ritus Sancti. R. Amen”. En ter-
wyl hij dit leest, doet de Eerw.
Mater met de Novicenmeesteres
haar denzelfden mantel verder fat-
soenlijk aan.

Daarna geeft de Eerw. Mater aan
den Officiant den *Zwarten Shuier*,
indien het eene koorzuster is, die
Professie doet, of den *Witten*, in-
dien het eene Leekezuster is; dien
hij de Bruid op het hoofd legt;
en de Eerw. Mater en de Novicen-
meesteres spelden haar dien verder
aan, terwijl hij zegt: „ Accipe Ve-
„ lum sanctum, quo cognoscaris
„ mundum contempsisse, et te
„ Christo Sponso Virginum subdi-
„ disse, refrenando concupiscentiam
„ oculorum, ne videas vanitatem
„ in perniciem promissae castitatis.

„In nomine Patris †, et Filii, et
„Spiritus Sancti. R. Amen”.

Na dit antwoord geeft de Eerw. Mater aan den Officiant den *Rozenkrans* over, dien hij de Bruid in de hand geeft, zeggende: „Ac-
„cipe signum Orationum in mani-
„bus tuis, ut more contemplan-
„tium contempta felicitate terrena
„praesentem vitam habeas in pa-
„tientia, et in desiderio futuram,
„cupiens dissolvi et esse cum Chris-
„to. In nomine Patris †, et Filii,
„et Spiritus Sancti. R. Amen”.

En dit geëindigd zijnde, besproeit hij de Bruid met wijwater; zij staat op, maakt eene buiging, gaat naar haar knielbankje tusschen de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin; en indien het eene Koorzuster is, begint zij al knielende te zingen het Responsorium „Regnum mundi”, zooals dat staat in het Processionaal bladz. 140, waarmede de Religieu-

zen voortgaan; en het Responso-
rium door het koor uitgezongen
zijnde, zingt de Bruid alleen het
Vers: „Eructavit cor meum ver-
bum bonum: * dico ego opera mea
Regi”, en het koor hervat weder-
om: „Quem vidi, quem amavi,
in quem credidi, quem dilexi”;
waarna de Bruid nog eens alleen
zingt: „Gloria Patri, et Filio, et
Spiritu Sancto”; en dan hervat
het koor nog eens: „Quem vidi,
quem amavi, in quem credidi,
quem dilexi”, gelijk zulks vroeger
bij de Kleeding bladz. 38 gezegd is.

N. B. Dit Responsorium wordt
alleen gezongen als het eene Koor-
zuster is, die hare Professie doet;
want, indien het eene Leekezus-
ter is, dan laat men het van ouds-
her altijd achter.

Nadat dit Responsorium geëin-
digd is voor de Koorzusters; of
wel nadat de Witte Sluier aange-

daan is aan de Leekezusters, en degene, die het Officie doet de Bruid besproeid heeft met wijwater, geeft hij den kwispel aan den Diaken; en de Bruid dicht aan de tralie knielende, steekt hij zijne hand een weinig boven haar hoofd uit, en dezelve zoo blijvende houden, leest hij over haar het volgende Gebed, zonder „Dominus vobiscum” of eenig ander Vers, maar zegt onmiddelijk:

OREMUS.

„ Dominus Jesus Christus Pater
„ misericordiarum et Consolator
„ peccatorum, qui dixit: Nolo mor-
„ tem peccatoris, sed magis ut con-
„ vertatur, et qui non venit vocare
„ justos sed peccatores ad poeni-
„ tentiam; ipse sua ineffabili mise-
„ ricordia, et solita pietate ad ve-
„ ram cordis contritionem te vocet,
„ et gratiam devotae poenitentiae

„ inspiret, ut digne habitum sanctae Professionis gerere, et votum tuae Professionis, et promissa sancti Ordinis valeas adimplere, ac in suo sancto servitio perseverare, et cum Electis ejus ad aeterna gaudia feliciter pervenire. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in saecula saeculorum”. Waarop het koor antwoordt: „ R. Amen”.

En dan besproeit de Officiant de Bruid nog eens met wijwater, zeggende: „ In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti”. En het koor antwoordt andermaal: „ R. Amen”.

Daarna keert zich de Officiant naar het Altaar en begint plechtig den Lofzang „ Te Deum laudamus” te zingen, gelijk die staat in het Processionaal bl. 155. En het koor zingt dien Lofzang verder uit, met het spelen en tusschenspelen van het orgel.

Terzelfder tijd legt zich de Bruid, als de Lofzang begint, met het aangezicht op een kussen ter aarde neder, in eene allerdiepste ootmoedigheid, overdenkende hoe zij maar van stof en aarde gemaakt zijnde, en wederom in stof en aarde moettende vergaan, door eene bijzondere barmhartigheid Gods verkooren is uit zoovele duizende, om eene Bruid te zijn van den gezegenden Christus Jesus; en hem daarover van harte lovende en dankende, bidt zij hem dat hij haar ten eeuwigen dage als zoodanig wille aanvaarden, en haar in alle voorvallende gelegenheden ter hulp komen, die hij zich gewaardigd heeft met zijn dierbaar Bloed vrij te koopen.

De Lofzang uit zijnde, en terwijl de Bruid zoo blijft liggen met het hart opgeheven tot God en in eene allervurigste devotie, zegt

degene, die het Officie doet: „Kyrie eleison”, en de eene kant van het koor antwoordt daarop: „Christe eleison”, en dan zegt de andere kant van het koor: „Kyrie eleison”, al lezende; waarna allen te samen buigen, en stil het „Pater noster” bidden, op welks einde de Officiant zich opricht en naar de Bruid keert, over haar zingende: „Et ne nos inducas in tentationem” met al de andere Verzen en Oraties, die bij de Kleeding gezongen worden; en het koor, staande met het aangezicht naar het Altaar, beantwoordt ze allen met de Responsoria, gelijk zulks hierboven bij de manier van de Kleeding bladz. 42 tot 46 gezegd is.

En al het overige, zoo ten opzichte der plechtige Mis als der verdere Ceremoniën na de Mis, wordt gedaan zooals op den dag van de Kleeding der Religieuzen. (Zie bladz. 46 tot het einde toe.)

MANIER

VAN HET

Jubilé

te vieren voor onze religieuze Zusters der
Allerh. Maagd en Moeder Gods van den
Berg Carmel, die door Gods bijzondere
Barmhartigheid het geluk gehad
hebben van het vijftigste jaar
harer Religie te bereiken.

Wanneer iemand der voormelde
Religieuzen tot het vijftigste jaar
van Religie gekomen is, en daar-
van gaarne het *Jubilé* zou vieren,
moet zij zulks bijtijds door eenen
brief of smeekschrift verzoeken aan
het Eerw. Definitorium, bijeen zijn-
de in de gewone jaarlijksche ver-

gadering, om het op zijnen behoorlijken tijd te mogen doen.

Dit verlof bekomen hebbende, zal de Bruid zich waardig tot dit feest trachten voor te bereiden door het doen der tiendaagsche Exercitiën, en het spreken eener generale Biecht, zooals men vindt dat van oudsher gedaan is door onze Religieuzen, om zich andermaal, met het afleggen van den ouden mensch, zoo zuiver aan den Heer op te dragen voor de overige dagen haars levens, als Clemens VIII, Paus van Rome, dit in zijne *Institutiën* tot onderrichting dergenen, die zich aan God willen offeren, Art. 6, zeer loffelijk verordend heeft op den 19^{den} Maart 1603.

Dit gedaan zijnde, zal men op den dag, die daartoe bestemd is, des morgens na de Meditatie de Prime, Terts en Sexte achter elkander aflezen.

En om half negen zal op de gewone manier de None in het koor gezongen worden.

Daarna zal men de Bruid processieswijze gaan halen uit het kappittelhuis of de vergaderplaats, waar zij te voren tot dat einde moet knielen, terwijl men in het derwaarts gaan koorswijze en om de beurt den Psalm „Ad Dominum cum tribularer clamavi” bidt. Dit bidden moet zoo gematigd worden, dat men op het einde van den Psalm bij de Bruid is.

PSALMUS 119.

„Ad Dominum cum tribularer
„clamavi: * et exaudivit me.

„Domine libera animam meam
„a labiis iniquis, * et a lingua
„dolosa.

„Quid detur tibi, aut quid ap-
„ponatur tibi: * ad linguam do-
„losam ?

„Sagittae potentis acutae, * cum
„carbonibus desolatoriis.

„Heu mihi, quia incolatus meus
„prolongatus est: habitavi cum
„habitantibus Cedar: * multum in-
„cola fuit anima mea.

„Cum his, qui oderunt pacem,
„eram pacificus: * cum loquebar
„illis, impugnabant me gratis.

„Gloria Patri, etc.”

Deze Psalm geëindigd zijnde, plaatst de gemeente, na bij de Jubilaris te zijn gekomen, zich nog eens in orde, om weer processiewijze naar het koor terug te keeren, terwijl de jubileerende Bruid van hare knielbank opstaat, en de waskaars, niet brandende, in de hand neemt, om de Processie te volgen, tusschen de Eerw. Mater Priorin aan den rechter, en de Moeder Suppriorin aan den linker kant; en indien er meer jubilarissen in het klooster zijn, in staat

zijnde om de Processie te vergezellen, zoo komen zij op dezen dag met hare Jubiléstokjes in de hand, en gaan alzoo in de Processie onmiddelijk voor de Bruid, de Eerw. Mater en de Moeder Suppriorin.

Intusschen moeten de Instrumenten van de Bruid, te weten haar *Pater noster*, haar *Jubilarisstkje* fraai versierd, en de *Kroon* om op haar hoofd te plaatsen, in het koor op een tafeltje liggen voor de knielbank van de Bruid.

Alles in orde zijnde om op gemelde manier naar het koor te gaan, begint de Eerw. Mater al zingende de volgende Antiphon aan te heffen: „Haec est Virgo sapiens et una de numero prudentum”; die door de Religieuzen vervolgd wordt tot het einde toe, terwijl zij met de Processie naar het koor gaan.

(Zie deze Antiphoon op hare noten in de Laudens en Vespers eener Maagd.)

Deze Antiphoon uitgezongen zijnde, beginnen de Cantricen op den zesden toon den Psalm „Jubilate Deo omnis terra: * servite Domino in laetitia” aan te heffen, en gaan daarmede voort tot het einde toe met „Gloria Patri” en „Sicut erat” inclusief; terwijl het koor achter elk Vers herhaalt: „Jubilate Deo omnis terra: * servite Domino in laetitia”.

PSALMUS 99.

„Jubilate Deo omnis terra: * servite Domino in laetitia.

„Introite in conspectu ejus: * in exultatione.

„Scitote, quoniam Dominus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipse nos.

„Populus ejus, et oves pascuae

„ejus, introite portas ejus in con-
„fessione: * atria ejus in hymnis,
„confitemini illi.

„Laudate nomen ejus: quoniam
„suavis est Dominus, in aeternum
„misericordia ejus; * et usque in
„generationem et generationem ve-
„ritas ejus.

„Gloria Patri, etc.

„Sicut erat, etc.”

Deze Psalm aldus geëindigd zijnde, wordt die Antiphoon „Haec est Virgo sapiens et una de numero prudentum” andermaal door de Cantricen aangeheven, en door het geheele koor uitgezongen.

Terwijl de Religieuzen bezig zijn met het voormelde te zingen, gaat de Jubilaris, die haar feest viert, op de knielbank knielen, met de kaars in hare hand; welke knielbank daartoe te voren moet gereed gemaakt zijn in het koor een wei-

nig achterwaarts van de tralie met een tapijt en kussen daarop, blijvende de Eerw. Mater aan hare rechter hand staan, en de Moeder Suppriorin aan de linker; en de andere Jubilarissen, indien er eenige in staat zijn om zulks te kunnen doen, staan van twee kanten neven de tralie, gelijkelijk met hare Jubiléstokjes in de hand, zooals dat gezegd is, alwaar ook stoelen moeten geplaatst zijn, om er op te kunnen zitten.

Ondertusschen komt de Officiant met Diaken en Subdiaken in hunne Alben met Stolen en Manipels volgens gewoonte, zonder Koorkap, Kazuifel of Tunicellen voor de tralie; en de voornoemde Antiphoon geëindigd zijnde, zegt hij met eene middelmatige stem: „Kyrie eleison”, waarop de eene kant van het koor antwoordt: „Christe eleison”, en dan de andere kant: „Kyrie

eleison"; waarna de Officiant met zijne Ministers en al de Religieuzen zich buigende het „Pater noster” stil bij zich zelveu lezen volgens gewoonte, uitgenomen de Bruid alleen, die op hare knielbank blijft knielen.

Op het einde van het „Pater noster” keeren de Religieuzen, zich oprichtende, met het aangezicht naar het Altaar. En de Officiant, zich insgelijks met zijne Dienaars oprichtende, doch met het aangezicht naar de tralie, zegt de volgende Verzen, en Gebeden; die allen door het koor met hunne respectieve Responsoria worden beantwoord.

„*V.* Et ne nos inducas * in tentationem.

„*R.* Sed libera nos * a malo.

„*V.* Manda Deus * Virtuti tuae.

„*R.* Confirma hoc Deus, * quod operatus es in nobis.

- „ V. Salvam fac * Ancillam tuam.
„ R. Deus meus * sperantem in te.
„ V. Esto ei Domine * turris fortitudinis.
„ R. A facie * inimici.
„ V. Nihil proficiat inimicus * in ea.
„ R. Et filius iniquitatis * non apponat nocere ei.
„ V. Ora pro ea * sancta Dei Genitrix.
„ R. Ut digna efficiatur * promissionibus Christi.
„ V. Domine exaudi * orationem meam.
„ R. Et clamor meus * ad te veniat.
„ V. Dominus * vobiscum.
„ R. Et cum spiritu * tuo.

OREMUS.

„ Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da ei in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere.

„Deus misericors, Deus cle-
„mens, cui cuncta bona placent,
„et sine quo nihil bonum inchoatur,
„nihil bonum perficitur, adsint
„nostris humilibus precibus tuae
„Pietatis aures, et hanc Famulam
„tuam Sororem nostram, cui ad
„ejus religiositatis et vitae appro-
„bationem, et ad tui Nominis ho-
„norem annum Jubilaeum celebra-
„re concedimus, tua virtute illus-
„tra, annuens precibus nostris,
„ut quod libertatis figurativum ex-
„terius agimus, tuorum sanctorum
„jubilum laetitiae in coelesti Jeru-
„salem, quae libera est, perfectius
„percipere valeat. Per Christum
„Dominum nostrum. R. Amen.”

Zoodra het koor op dit Gebed
geantwoord heeft, gaat de Officiant
zitten, en vraagt aan de Religieus,
die haar Jubilé viert, indien het
eene gesluierde Non is: „Ma Soeur,
wat vraagt gij?” Doch indien het

eene Leekezuster is , zegt hij :
„Zuster , wat vraagt gij ?” Waarop
de Bruid antwoordt : „Ik vraag
„door de Barmhartigheid Gods in
„deze zwakheid mijns ouderdoms
„volharding om heilig te leven , en
„tot dat einde mijne Professie te
„vernieuwen”. Als zij dit verzocht
heeft , plaatst men hare kaars op
den kandelaar , en dan geschiedt
het Sermoon op eene toepasselijke
stof , waaronder de Bruid en de
andere Religieuzen mogen zitten ,
terwijl daartoe , zooals gezegd is ,
de stoelen voor de Eerw. Mater ,
Moeder Suppriorin , en de andere
Jubilarissen bij de hand moeten
zijn , om bij de Bruid te zitten .

Zoodra het Sermoon uit is , ont-
steekt men de kaars van de Bruid ,
en gaat de Diaken naar het Al-
taar , om het Allerheiligste uit te
stellen in de Monstrans met de Be-
nedictie , doch zonder zang .

De Benedictie gegeven zijnde , neemt de Eerw. Mater de brandende kaars van den kandelaar , en stelt ze de Bruid , die intusschen opstaat , ter hand , terwijl de Officant deze woorden zegt : „Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris”. Waarop het koor antwoordt : „R. Amen”.

De Bruid neemt dan den brief van de vernieuwing harer Professie , en met de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin eene behoorlijke buiging gemaakt hebbende voor het Allerheiligste Sacrament , dat uitgesteld is , komt zij van hare knielbank tusschen deze beide voor naar de tralie ; en daar gekomen zijnde maken zij nog eene buiging , en de Bruid knielt neder op het kussen , dat daartoe bereid is , en geeft den bovensten kant van haren voormelden brief van vernieuwing der Professie in de rechter-

hand van dengene, die het Officie doet, den ondersten kant zelve vasthoudende, om gezegde vernieuwing des te beter te kunnen lezen, die geschreven en door de Bruid ondertekend moet zijn op de wijze als volgt :

FORMULIER

voor de Jubilarissen om hare Professie met een dankbaar hart te vernieuwen, en tevens vergiffenis te vragen van alle voorgaande fouten en gebreken.

„Ik Zuster N. bedank U, mijn
„God, uit het binnenste mijns harten voor de bijzondere weldaad,
„die gij mij bewezen hebt door
„mij te roepen tot de Orde, aan
„uwe Allerheiligste Moeder en
„Maagd bijzonder toegewijd; ik
„ben blijde dat ik mij daarin aan
„U door de drie wezenlijke en
„plechtige Beloften heb opgedra-

„gen, en vernieuw mijne Profes-
„sie, en beloof andermaal Gehoor-
„zaamheid, Armoede en Zuiver-
„heid aan uwe Goddelijke Majes-
„teit, en aan dezelfde H. Maagd
„MARIA van den Berg Carmel, en
„aan den Eerwaardigsten Pater
„Angelus Savini (*of zooals zijn*
„*naam is*), Prior Generaal van de
„Broeders en Zusters derzelfde Or-
„de, en aan zijne opvolgers, en
„de Eerw. Moeder Priorin van deze
„plaats, en aan degene, die na
„haar zijn zullen, volgens den Re-
„gel van voornoemde Orde ONDER
„EEN EEUWIG SLOT, tot den dood
„toe. Ik ben bedroefd over de fou-
„ten en verzuimenissen tot nu toe
„in de onderhouding derzelfde be-
„gaan, en ik maak een vast voor-
„nemen van mij te beteren, en tot
„dat einde verzoek ik, Heer, oot-
„moedig om vergiffenis en de hulp
„uwer genade”.

Men moet bemerken, dat men de woorden: „onder een eeuwig slot” achterlaat, als het eene Leekezuster is, die hare Professie vernieuwt op haar Jubilé.

Nadat deze vernieuwing van Professie aldus gedaan en de brief door den Officiant in zijn Ceremonieboekje weggelegd is, om hem daarna in de Ark te sluiten, verklaart dezelfde Officiant in den naam en van den kant der Orde, dat, aangezien de Bruid zich waardig, vreedzaam en loffelijk in de H. Orde heeft gedragen, deze dag zal gehouden worden voor den dag van haar Jubilé; en vergunt hij haar vervolgens de Gratiën en Privilegiën, die aan onze Religieuze Jubilarissen gewoonlijk worden toegestaan; God verder biddende, dat hij haar de volharding en de kroon der eeuwige zaligheid gelieve te verleen en voor al haren getrou-

wen dienst, zeggende als volgt:
„ Quoniam in nostro Ordine per
„ quinquaginta annos bene et ho-
„ neste cum omni Obedientia, Pau-
„ pertate et Castitate et aliis obser-
„ vantis regularibus sine reprehen-
„ sione secundum tuam possibilita-
„ tem, Domino adjuvante, vixisti,
„ et etiam cum Apostolo bonum
„ certamen certasti, fidem Deo et
„ Ordini servasti, et cursum tuum
„ quasi ad ultimos dies vitae tuae
„ laudabiliter consummasti: Ideo
„ nos in hac die, quam tibi diem
„ et Annum Jubilaeum statuimus,
„ tuae senectuti, quantum possu-
„ mus, indulgentes, atque honestis
„ favoribus prosequentes, nostri Or-
„ dinis gratias, libertati spiritus
„ inservientes concedimus et elar-
„ gimur: Deum suppliciter depre-
„ cantes, ut in tuis gravioribus pos-
„ tremae senectutis necessitatibus
„ tibi propitius adsit, et desidera-

„ tam ac promissam tibi reddat pro
„ mercede coronam, quam fideli-
„ bus suis redditurus est in illa die
„ justus Judex. Qui cum Deo Pa-
„ tre et Spiritu Sancto vivit et reg-
„ nat in saecula saeculorum”. Het
koor antwoordt: „ R. Amen”.

Dan zegt de Officiant, drie Krui-
sen over de Bruid makende: „ In
nomine † Patris, et † Filii, et †
Spiritus Sancti”, waarop het koor
nog eens antwoordt: „ R. Amen”.
En dan besproeit de Officiant de
Bruid met wijwater, den kwispel
op de gewone wijze daartoe van
den Diaken ontvangen hebbende.

Als dit gedaan is, wordt haar door
Moeder Suppriorin de brandende
kaars afgenomen. En de Eerw. Ma-
ter geeft intusschen aan den Offi-
ciant den *Rozenkrans* over, dien
hij aan de Bruid in handen geeft
zeggende:

„ Accipe signum orationis in ma-

„nibus tuis, ut possis die ac nocte
„in lege Domini meditari, et in
„orationibus vigilare in nomine †
„Patris, et † Filii, et † Spiritus
„Sancti”.

En de Bruid, met behulp van de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin, hangt hem aan hare zijde.

Daarna geeft de Eerw. Mater het *Jubilarisstokje* aan den Officiant, die het aan de Bruid overgeeft met deze woorden :

„Accipe Baculum Senectutis
„tuae, ut illi innixa, sed magis
„Deo tuo, sic transeas Jordanem
„hujus saeculi, ut dein cum Jacobo
„merearis videre Deum facie ad
„faciem, et salva fiat anima tua
„in nomine † Patris, et † Filii,
„et † Spiritus Sancti”.

Terwijl dit geschiedt, geeft Moeder Suppriorin de brandende kaars aan de Eerw. Mater, en deze geeft haar aan den Officiant, die ze aan

de Bruid toereikt, zeggende :

„ Accipe candelam in manibus
„ tuis in signum supernae illustra-
„ tionis et inflammatae charitatis in
„ nomine † Patris, et † Filii, et †
„ Spiritus Sancti”.

Dit eindelijk gedaan zijnde, staat de Bruid op met de brandende kaars in de eene hand, en haar Jubilarisstokje in de andere, en de Officiant zegt haar: „Esto fidelis usque ad mortem, et dabitur tibi corona gloriae”, en besproeit haar nog eens met wijwater.

Dan maakt de Bruid, benevens de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin, eene buiging, en gaat tusschen dezelfde Eerw. Mater en Moeder Suppriorin naar haar knielbankje in het midden van het koor, en daar nedergeknield, en de kaars op den kandelaar, en het stokje tegen de knielbank gesteld zijnde, begint zij, indien het eene Koor-

zuster is, het Responsorium: „Regnum mundi” te zingen, zooals dat staat onder de Manier van de Kleeding der Religieuzen, bladz. 38. En het koor gaat daarmede voort tot het einde toe, op de noten van het Processionaal, bl. 140.

Het Responsorium uitgezongen zijnde, zingt de Bruid alleen het Vers: „Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi”; waarop het koor op dezelfde noten als te voren hervat: „Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi”. En dan zingt de Bruid nog eens alleen: „Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto”, zooals zulks staat in het Processionaal; waarop het geheele koor andermaal hervat: „Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi”.

Als het eene Leekezuster is, die haar Jubilé viert, wordt dit Res-

sponsorium met de gezegde Verzen achtergelaten; en indien het eene Koorzuster is, die hare partij in dien ouderdom niet kan zingen, zullen de Cantricen dezelve aanvullen.

Nadat men dit Responsorium gezongen heeft, staat de Bruid weder op, neemt de brandende kaars in de eene hand en haar stokje in de andere, en maakt met de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin eene behoorlijke buiging voor het uitstaande Allerheiligste Sacrament, en komt tusschen haar beiden zoo nog eens voor aan de tralie, alwaar zij andermaal eene buiging gemaakt hebbende, nederknielt op het kussen dat daar ligt; en de Officiant, naar de Bruid gekeerd zijnde, zegt: „Kyrie eleison”, waarop het koor beurtelings volgens gewoonte antwoordt: „Christe eleison” en „Ky-

„rie eleison”. En na op de gewone wijze in stilte het „Pater noster” daarbij te hebben gebeden, leest de Officiant luid op over de Bruid de volgende Verzen en Oraties, die door het koor met hunne Responsoria worden beantwoord:

„*℣*. Et ne nos inducas * in tenta-
„tionem.

„*℞*. Sed libera nos * a malo.

„*℣*. Jubilate Deo * omnis terra.

„*℞*. Servite Domino * in laetitia.

„*℣*. Salvam fac Ancillam tuam *
„Domine.

„*℞*. Deus meus * sperantem in te.

„*℣*. Ora pro ea * sancta Dei Ge-
„nitrix.

„*℞*. Ut digna efficiatur * promissio-
„nibus Christi.

„*℣*. Domine exaudi * orationem
„meam.

„*℞*. Et clamor meus * ad te veniat.

„*℣*. Dominus * vobiscum.

„*℞*. Et cum spiritu * tuo.

OREMUS.

„ Omnipotens sempiterne Deus,
„ qui mandata tua usque in finem
„ custodientibus, ac in lege tua
„ perseverantibus largam tuae be-
„ nedictionis abundantiam promi-
„ sisti, tribue quaesumus huic Fa-
„ mulae tuae, cujus Anni Jubilaei
„ diem ab ingressu deserti nostrae
„ sacrae Religionis celebramus, tuae
„ gratiae largitatem, ut quae amore
„ tui Nominis, jugo tuae servitutis
„ in nostro Ordine diutius se ad-
„ strinxit, ac mandatis Sanctorum
„ Patrum, secundum suae fragili-
„ tatis et tui auxilii largitatem hu-
„ militer obedivit, Coelestis gloriae
„ perpetuam mereatur percipere
„ mansionem. Per Christum Domi-
„ num nostrum. R. Amen.

OREMUS.

„ Domine Jesu Christe, qui es via,
„ sine qua nemo venit ad Patrem,

„ et sine qua nemo potest in sta-
„ dio praesentis vitae currens, ac-
„ cipere bravium, quique hanc Fa-
„ mulam tuam Sororem nostram
„ ab adolescentia sua usque ad hunc
„ diem per quinquaginta Annos a
„ carnalibus desideriis abstractam
„ in nostro sacro Ordine, Genitrici
„ tuae Mariae de Monte Carmelo
„ dedicato, ministrare fecisti, ipsam
„ per viam regularis disciplinae gra-
„ tiose deducendo; quique etiam
„ peccatores vocare dignatus es, et
„ non tantum justos, dicens: *Ve-*
„ *nite ad me omnes, qui laboratis et*
„ *onerati estis, et ego reficiam vos: et*
„ *qui mihi ministrat, me sequatur.*
„ Praesta, quaesumus, ut haec Fa-
„ mula tua, Soror nostra, tua dolci
„ refectione sustentetur, et a te,
„ in cujus vinea usque ad decre-
„ pitam et ultimam quasi vitae suae
„ horam, juxta posse, fideliter la-
„ boravit, usque in finem etiam, te

„adjuvante, perseverans, promissum diurnum praemium pro mercede, opere consummato, finaliter percipere mereatur. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. R̄. Amen.

OREMUS.

„Protege Domine Famulam tuam subsidiis pacis, et Beatae Mariae semper Virginis Patrociniis confidentem, a cunctis hostibus redde securam. Per Christum Dominum nostrum. R̄. Amen”.

Dit antwoord door het koor gegeven zijnde, besproeit de Officiant de Bruid nog eens met wijwater, en zich naar het Altaar keerende begint hij plechtig op den toon van het orgel aan te heffen: „Te Deum laudamus”.

En Moeder Suppriorin de Bruid hare brandende kaars en stokje afnemende, zet de eerste op den

kandelaar voor de knielbank, en het laatste tegen de knielbank; en de Bruid legt zich gedurende de twee of drie eerste Verzen van voorzegden Lofzang plat ter aarde uitgestrekt neder met het aangezicht op het kussen, en wordt daarin geholpen door de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin; wel te verstaan, als zij sterk genoeg is; maar als haar zulks te moeielijk zou vallen om de zwakheid van den ouderdom, of anderszins, dan zal zij mogen knielen, of ook staan, naar dat de nood zal vereischen; en in dit geval mag zij de kaars met het stokje in hare handen houden, tot dat de twee of drie eerste Verzen van gezegden Lofzang door het koor gezongen zijn, wanneer de Officiant haar nog eens met wijwater besproeit. En indien zij plat ter aarde ligt uitgestrekt, of knielt, zullen de

Eerw. Mater en Moeder Suppriorin haar dan ophelpen, en haar het Jubiléstokje weer in de hand geven; maar indien zij is blijven staan, zal Moeder Suppriorin haar slechts de kaars afnemen, en die op den kandelaar plaatsen, en weder bij de Bruid komen.

Intusschen maakt de Officiant met zijne Dienaars eene behoorlijke eerbewijzing aan het Allerh. Sacrament, en keert zich nog eens met het aangezicht naar de tralie, om de Bruid te verwachten, en haar door de tralie het einde zijner Stool te kussen te geven; en de Bruid met de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin, insgelijks eene diepe buiging voor het Allerh. Sacrament gemaakt hebbende, komen dan tot den Officiant, voor wien de Bruid nog eene buiging maakt, en dan neemt zij het einde zijner Stool, dat zij zeer eerbiedig kust,

zeggende, indien het eene Koorzuster is: „Ora Deum pro me, Pater”, of wel, als het eene Leekezuster is: „Bid God voor mij, Vader”; waarop hij haar met een woord veel geluk wenscht; en dan keert de Bruid zich terstond naar de Eerw. Mater, omhelst haar eerbiedig, en zegt haar: „Ora Deum pro me, Mater”; of, als het eene Leekezuster is: „Bid God voor mij, Mater”; en daarna doet zij hetzelfde aan Moeder Suppriorin, mits zij daar bij staat, zeggende tot haar: „Ora Deum pro me, Soror”, of wel: „Bid God voor mij, Masoeur”, in geval het eene Leekezuster is; en deze wenschen haar ook veel geluk; en dit gedaan zijnde maakt de Bruid met de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin nog eene buiging aan den Officiant, en deze met zijne Dienaars wederkeerig aan haar, en daarmede gaat de Officiant

met zijne Dienaars naar de Sacristij, om zich voor te bereiden, zich verder aan te kleeden, en de Hoogmis te doen van de H. Drie-vuldigheid.

En de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin geleiden integendeel de Bruid naar de andere Religieuze Jubilarissen, indien er eenige zijn, om deze op dezelfde wijze, en met dezelfde aanspraak te omhelzen, gelijk dit ten opzichte van Moeder Suppriorin gezegd is. En dit geschied zijnde, vergezellen haar de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin naar de oudste gesluisde Religieuze van den rechter kant van het koor, en zoo verder tot de jongste gesluisde Religieuze toe van dien kant, (de Eerw. Mater voor haar gaande en Moeder Suppriorin haar volgende), die zij alle achter elkan- der omhelst, met hetzelfde verzoek, gelijk zij aan Moeder Suppriorin ge-

daan heeft. En komende tot de Leekezusters van dienzelfden rechter kant, zegt zij aan haar: „Bid God voor mij, Zuster”. Waarna zij door de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin (in het midden van het koor eerst alle drie te samen eene diepe buiging makende aan het Hoogwaardig Sacrament) geleid wordt naar den linker kant van het koor, om daar insgelijks te doen, beginnende van de oudste Koorzuster tot de jongste, en dan van de oudste Leekezuster tot de jongste; terwijl het koor gedurende deze Ceremoniën altijd voortgaat met den voormelden Lofzang: „Te Deum laudamus”.

Na de omhelzing der jongste Leekezuster maken de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin benevens de Bruid weder eene buiging aan het Allerheiligste Sacrament, en vergezellen haar dan naar hare knielbank, alwaar de Bruid, nadat zij

gelijkelijk nog eene buiging maakt hebben, nederknielt tot aan het einde van het „Te Deum”, terwijl de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin intusschen in het koor naar hare plaatsen gaan, om met de andere Religieuzen de Mis te helpen zingen.

Het „Te Deum” geëindigd zijnde, beginnen de Cantricen met groote plechtigheid en begeleiding van het orgel de Hoogmis te zingen van de H. Drievuldigheid, die door het koor vervolgd wordt als naar gewoonte bij dergelijke gelegenheid.

Onder de Mis mag de Bruid met de andere Jubilarissen, indien er meerdere zijn, ten tijde van het Gloria, Graduaal, Credo en Offeratorium zitten.

Voor de Mis wordt de Zegen niet gegeven, vermits men dien gegeven heeft bij het uitstellen van het Allerheiligste Sacrament, voor de

vernieuwing der Professie.

Onder deze Mis gaat ook niemand anders ter Communie dan de Bruid alleen.

Na de Mis wordt het „Tantum ergo”, etc. en „Genitori”, etc. gezongen, en de Benedictie gegeven, waarna het Allerheiligste Sacrament wordt weggezet.

En de Officiant met zijne Dienaars naar de Sacristij terugkeerende, leggen daar de Kazuifel, Tunnicella en Dalmatica af, benevens den Manipel van den Priester, en komen zoo te samen terstond wederom in hun ander gewaad naar de tralie; en intusschen komen de Eerw. Mater en Moeder Supprio- rin ook bij de Bruid, die van hare knielbank opstaat, en daar eene buiging gemaakt hebbende, geeft haar de Eerw. Mater de kaars in de eene hand en het stokje in de andere; en zoo komt zij tusschen

haar beiden weder voor naar de tralie, alwaar zij met haar drieën te samen nog eene diepe buiging maken; en dan knielt de Bruid stilletjes neer op het kussen, dat daar ten dien einde blijft liggen.

En degene, die het Officie doet, begint terstond het Vers te zingen: „Adjutorium nostrum * in nomine Domini”, waarop het koor antwoordt: „Qui fecit coelum * et terram”. Daarna zingt hij de volgende Oratie, die het koor met het Responsorium beantwoordt:

OREMUS.

„Deus omnipotens, Plasmator
„corporum, Afflatorque animarum,
„qui nullam spernis sexus condi-
„tionem, nullam aetatem tua gra-
„tia ducis indignam, sed omnium
„aequalis es Creator et Redemptor,
„tu hanc Famulam tuam, quam ex
„numero gregis tui Bonus Pastor

„ eligere, et hucusque servare, at-
„ que ad perpetuae Virginitatis vo-
„ tum emittendum et renovandum
„ allicere dignatus es, usque in fi-
„ nem custodi, et confer ei, quae-
„ sumus, tua clementia, ut felici-
„ ter universa diaboli superet fig-
„ menta, atque contemnendo prae-
„ sentia, futura sectetur, et prae-
„ missis virtutum Annis, tandem
„ ad immarcessibilem vitam in Coe-
„ lis valeat pervenire. Per Christum
„ Dominum nostrum.

„ R. Amen”.

Na dit gebed besproeit de Offi-
ciant de Bruid met wijwater, en
dit gedaan zijnde, staat zij op, en
met de Eerw. Mater en Moeder
Suppriorin eene buiging gemaakt
hebbende, keert zij naar hare kniel-
bank in het midden van het koor
terug; en daar komen haar twee
Religieuzen te gemoet, die samen
op het einde van het koor eerst

eene buiging gemaakt hebbende, de *Jubilariskroon* in de hand houden, en zoo tot de Bruid komen, welke hare kaars en stokje overgeeft aan de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin, om op den kandelelaar en naast het knielbankje geplaatst te worden, en als zij dan geknield is, maken die twee Religieuzen ook aan haar eene buiging, en de kroon boven haar hoofd houdende, heffen zij de Antiphoon „Veni Sponsa Christi” aan, zooals die staat in de Manier van de Kleeding der Religieuzen, bl. 53; en de Religieuzen zingen die verder uit tot het einde toe, er in den Paaschtijd bijvoegende: „Alleluia”, maar buiten dien tijd niet.

Terwijl het koor dit zingt, spelen die twee Religieuzen met behulp van de Eerw. Mater en Moeder Suppriorin de kroon op het hoofd van de Bruid.

Nadat zij de kroon op het hoofd heeft, zingt degene die het Officie doet, het volgende Vers: „Deus docuisti me * a juventute mea”; waarop het koor antwoordt: R. „Usque in senectam et senium * Deus ne derelinquas me”. En dan zingt de Officiant de volgende Oratie:

OREMUS.

„Exaudi nos, Domine Sancte
„Pater Omnipotens Aeterne Deus,
„et mittere digneris Sanctum An-
„gelum tuum de Coelis, qui custo-
„diat, foveat, protegat, visitet et
„defendat hanc Famulam tuam et
„omnes habitantes in hoc habita-
„culo. Per Christum Dominum nos-
„trum”. Waarop het koor ant-
woordt: „R. Amen”.

Daarna keert zich de Priester met zijne Dienaars naar het Altaar, en begint het Responsorium „Media vita” te zingen zooals dat op noten

staat in het Processionaal, bl. 150, en het koor gaat daarmee voort. Het Responsorium geëindigd zijnde met de gewone ceremoniën van knielen en opstaan, gelijk op andere tijden, zingen de Cantricen onder haar beiden het Vers: „Ne projecias nos”, etc. geheel uit, zooals het op de gezegde plaats in het Processionaal onmiddelijk volgt; waarna het koor nog eens hervat: „Sancte Deus, Sancte Fortis, Sancte Misericors Salvator, amarae morti ne tradas nos”, op dezelfde noten, en met hetzelfde driemaal knielen en opstaan als tevoren. En daarmee eindigen de Ceremoniën van dit Feest; waarna de Officiant met zijne Dienaars naar de Sacristij gaat, en de Bruid processieswijze door de Religieuzen naar hare kamer wordt vergezeld, terwijl de Cantricen op den zesden toon den Psalm: „Laudate Domi-

num de coelis: * laudate Eum in excelsis" zingen, en het koor achter elk Vers op denzelfden toon herhaalt: „Juvenes, et Virgines, senes cum junioribus laudent Nomen Domini: * quia exaltatum est Nomen ejus solius". Zoodra allen aan de cel van de Jubilaris gekomen zijn, wordt de Psalm door de Cantricen geëindigd of afgebroken met het „Gloria Patri, et Filio", etc., waarop het koor hervat: „Juvenes, et Virgines" etc. Daarna zingen de Cantricen: „Sicut erat in principio" etc., en het koor wederom: „Juvenes, et Virgines" etc. En als nu het koor dit Vers geheel uitgezongen heeft, zingen de Cantricen nog eens de helft daarvan, te weten: „Juvenes, et Virgines, senes cum junioribus laudent Nomen Domini", en het koor vult de overblijvende helft aan: „Quia exaltatum est Nomen

ejus solius"; en wenscht daarmede aan de Jubilaris nog eens in het algemeen veel geluk.

PSALMUS 148.

„Laudate Dominum de coelis : *
laudate eum in excelsis.

„Laudate eum omnes Angeli
„ejus : * laudate eum omnes vir-
„tutes ejus.

„Laudate eum sol , et luna : *
„laudate eum omnes stellae , et
„lumen.

„Laudate eum coeli coelorum :
„* et aquae omnes , quae super
„coelos sunt , laudent nomen Do-
„mini.

„Quia ipse dixit , et facta sunt : *
„ipse mandavit , et creata sunt.

„Statuit ea in aeternum , et in
„saeculum saeculi : * praeceptum
„posuit , et non praeteribit.

„Laudate Dominum de terra : *
„dracones , et omnes abyssi.

„ Ignis, grando, nix, glacies,
„ spiritus procellarum : * quae fa-
„ ciunt verbum ejus.

„ Montes, et omnes colles : * ligna
„ fructifera, et omnes cedri.

„ Bestiae, et universa pecora : *
„ serpentes, et volucres pennatae.

„ Reges terrae, et omnes populi :
„ * principes, et omnes iudices terrae.

„ Juvenes, et virgines, senes
„ cum junioribus laudent nomen
„ Domini : * quia exaltatum est no-
„ men ejus solius.

„ Confessio ejus super coelum,
„ et terram, * et exaltavit cornu
„ populi sui.

„ Hymnus omnibus sanctis ejus :
„ * filiis Israel, populo appropin-
„ quanti sibi.

„ Gloria Patri, etc.

„ Sicut erat in principio, etc.”

IMPRIMATUR.

Haaren,
9 Mart. 1883.

J. CUYTEN,
Præs. Sem. Libr. Cens.

